

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

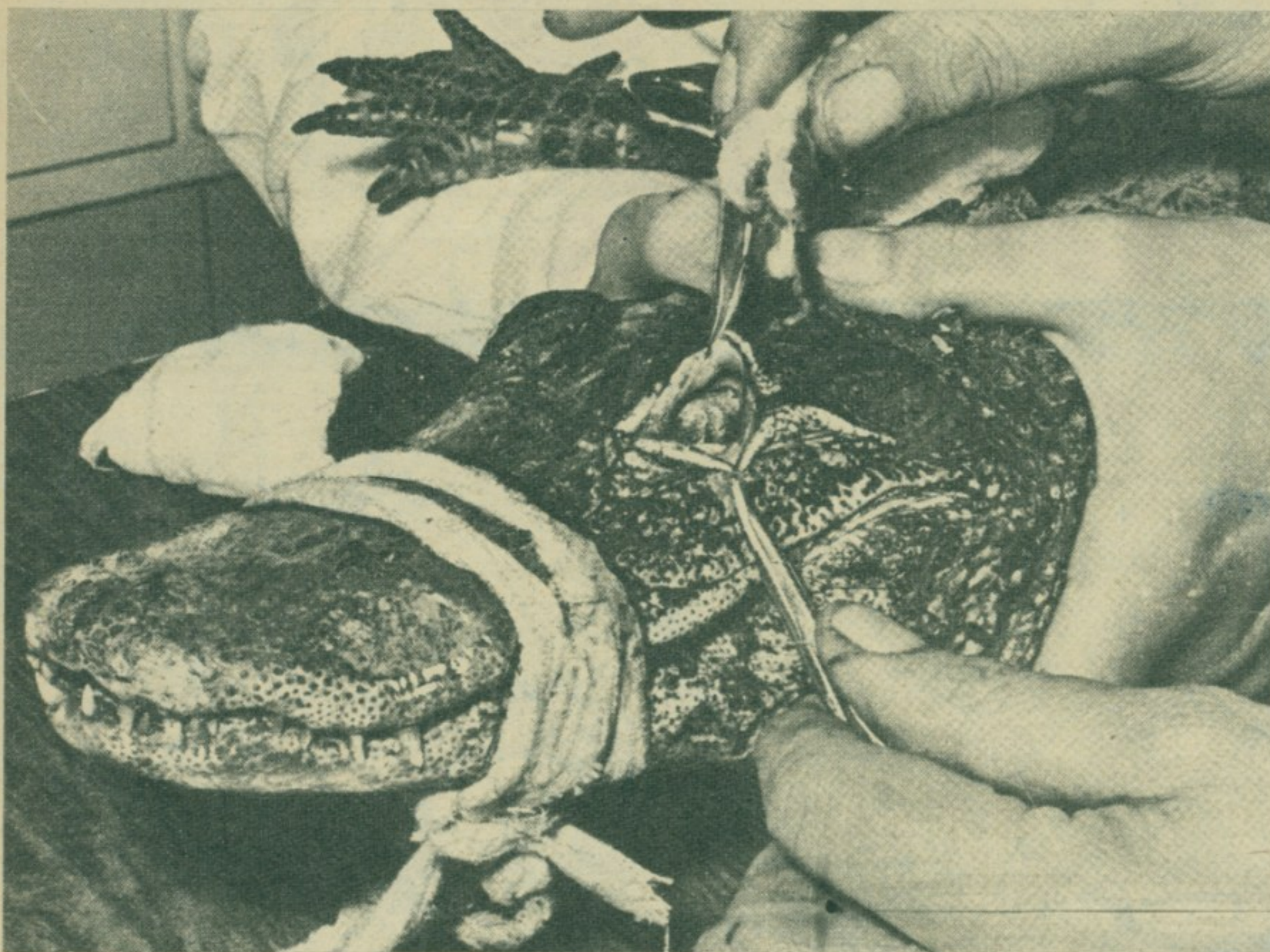
1
ДИНАР

ГОДИНА
XXX
БРОЈ
922
29. VIII 1969.

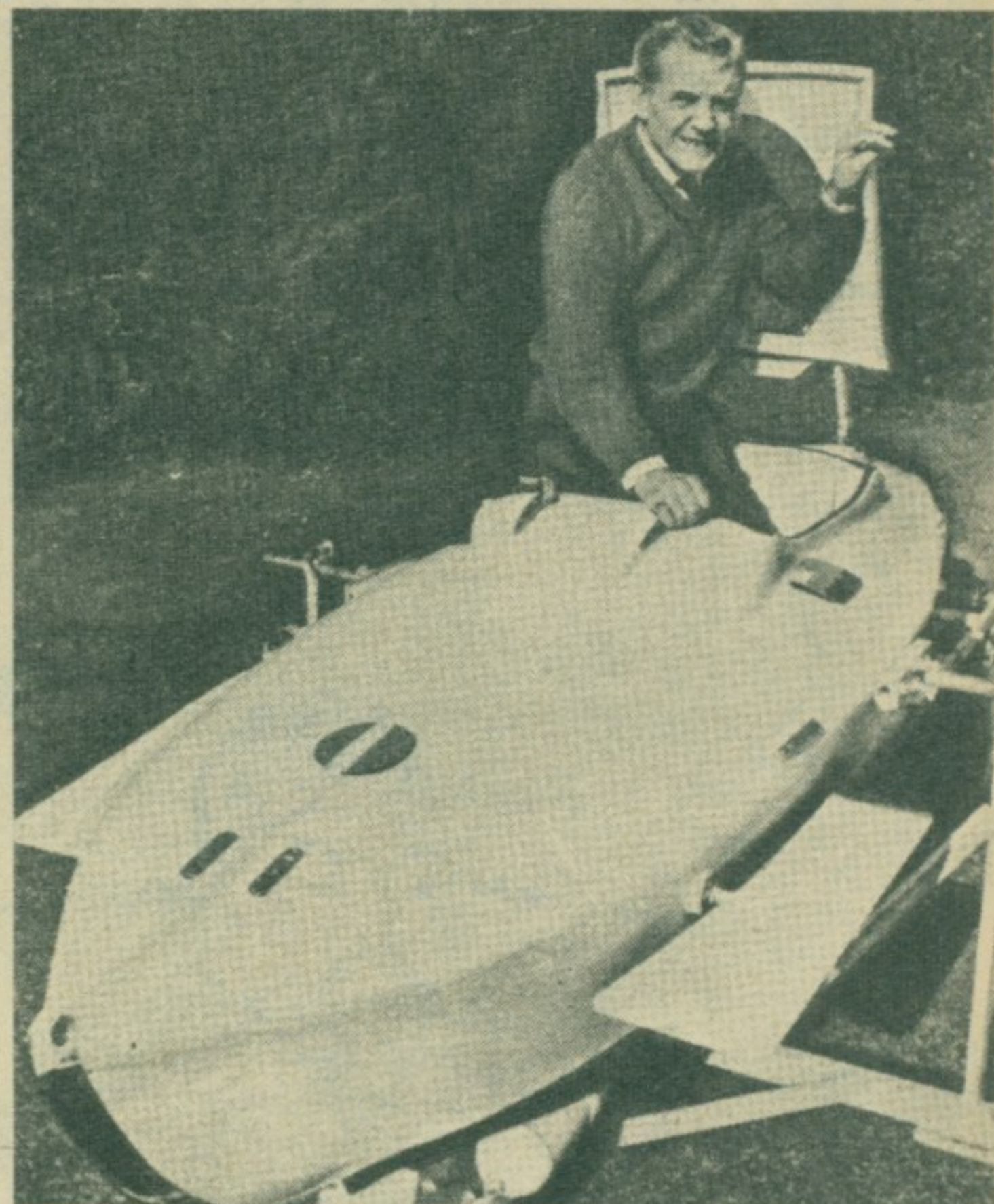
ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

КИНЕСКИ
ЗИД

ОПАСНИ ПАЦИЈЕНТ. — Службеници зоолошког врта у Велсу (Енглеска) приметили су да нешто није у реду са једним алигатором. Хирург-ветеринар прегледао је пацијента и закључио да је потребна операција: на трећем, провидном канку левог ока алигатора (оном који покрива око пмизавца под водом) израстао је велики тумор. На слици се види опасни пацијент после успешне операције која је обављена само локалном анестезијом.

МИНИ-ПОДМОРНИЦА. — Британски проналазач Вернон Хобс изумео је прву подморницу на педала која рони до дубине од седамдесет пет метара. Подморница се снабдева ваздухом помоћу „плаућа“ која пливају на површини. Подморница може да плови и по површини као моторни чамац или једрењак.

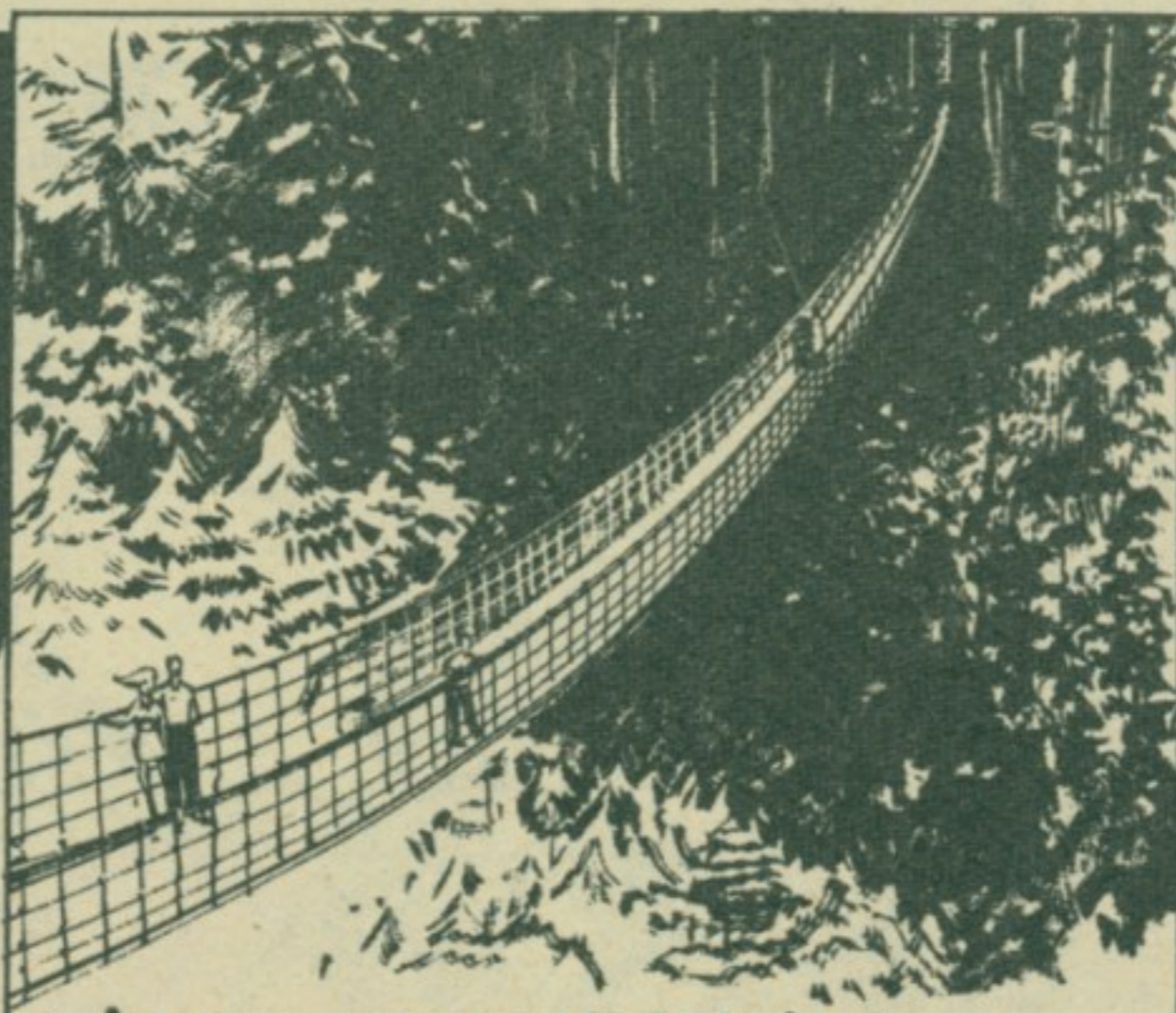
Вероватли ишли не!

Баварски војвода ЛУДВИГ III

(1228-1294)

КОЈИ ЈЕ ПОГУБИО СВОЈУ ЖЕНУ ЗБОГ НЕВЕРСТВА, КАСНИЈЕ, КАД ЈЕ ДОБИО ДОКАЗ О ЊЕНОЈ НЕВИНОСТИ, У ТРЕНУТКУ ЈЕ ПОТПУНО ОСЕДЕО МАДА ЈЕ ИМАО СВЕГА 28 ГОДИНА! НАРЕДНИХ 38 ГОДИНА ОН ЈЕ УЗАЛУД ТРАЖИО СМРТ У ПРЕКО СТОТИНУ БИТАКА.

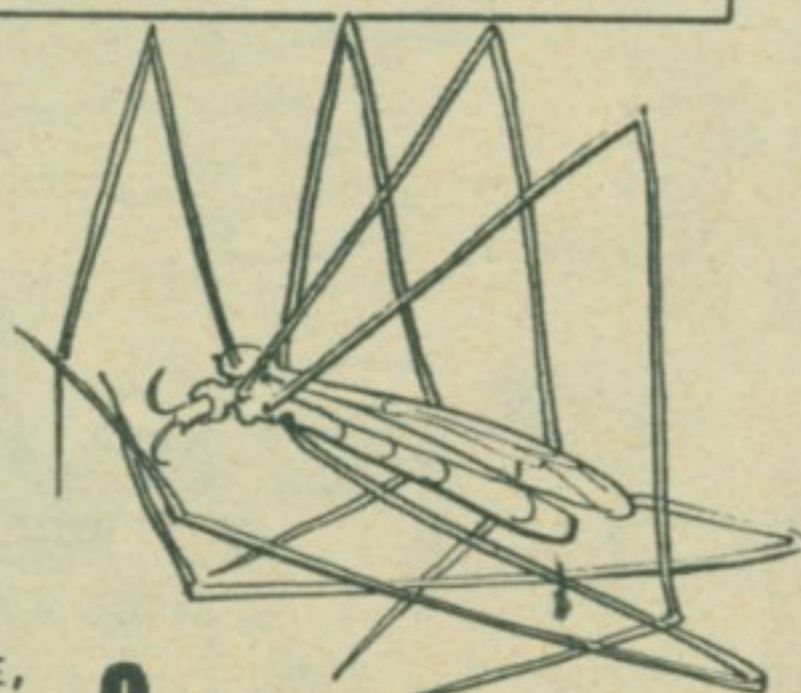
МОСТ УЗБУЂЕЊА

УСКИ ВИСЕЊИ МОСТ ПРЕКО КАЊОНА КАПИЛАНО, У БРИТАНСКОЈ КОЛУМБИЈИ, ВИСОК 70 МЕТРА, НИЈЕ ПОДИГНУТ ДА БИ СПАЗАО ДВА ПУТА ВЕЋ САМО ДА БИ ИЗЛЕТНИЦИ МОГЛИ ДА НА ЊЕМУ ДОЖИВЕ УЗБУЂЕЊА И ЈЕЗУ.

ДЕМАРЕТЕИОН,

НОВАЦ КОЈИ ЈЕ НА СИРАКУЗИ КОВАЛА ПРИНЦЕЗА ДЕМАРЕТЕ, ИЗРАЂИВАН ЈЕ ОД СРЕБРА ШТО ГА ЈЕ ОНА ДОБИЛА У ЗАМЕНУ ЗА 250 КИЛОГРАМА ЗЛАТА ДОБИЉЕНИХ НА ПОКЛОН ОД КАРТАРИНАЦА. (460. ПР. Н. ЕРЕ)

Овај ДУГОНОГИ ИНСЕКТ

СА ОБАЛЕ СЛОНОВАЧЕ ПОСМАТРАН О МАЛО ВЕЋЕГ ОДСТОЈАЊА ПОДСЕБА НА ПАУЦИНУ.

Краљица

Дурга (958-1003)

ПОСТАЛА ЈЕ ВЛАДАРКА КАШМИРА УБИВШИ СВОГ МУЖА И СВА ТРИ СВОЈА УНУКА. ПОСЛЕ МУЖЕВЛЕНЕ СМРТИ БИЛА ЈЕ НАМЕСНИК СВОЈИМ УНУЦИМА КОЈЕ ЈЕ, ЈЕДНОГ ПО ЈЕДНОГ, УБИЛА ЧИМ БИ ПОСТАЛИ ПУНОЛЕТНИ.

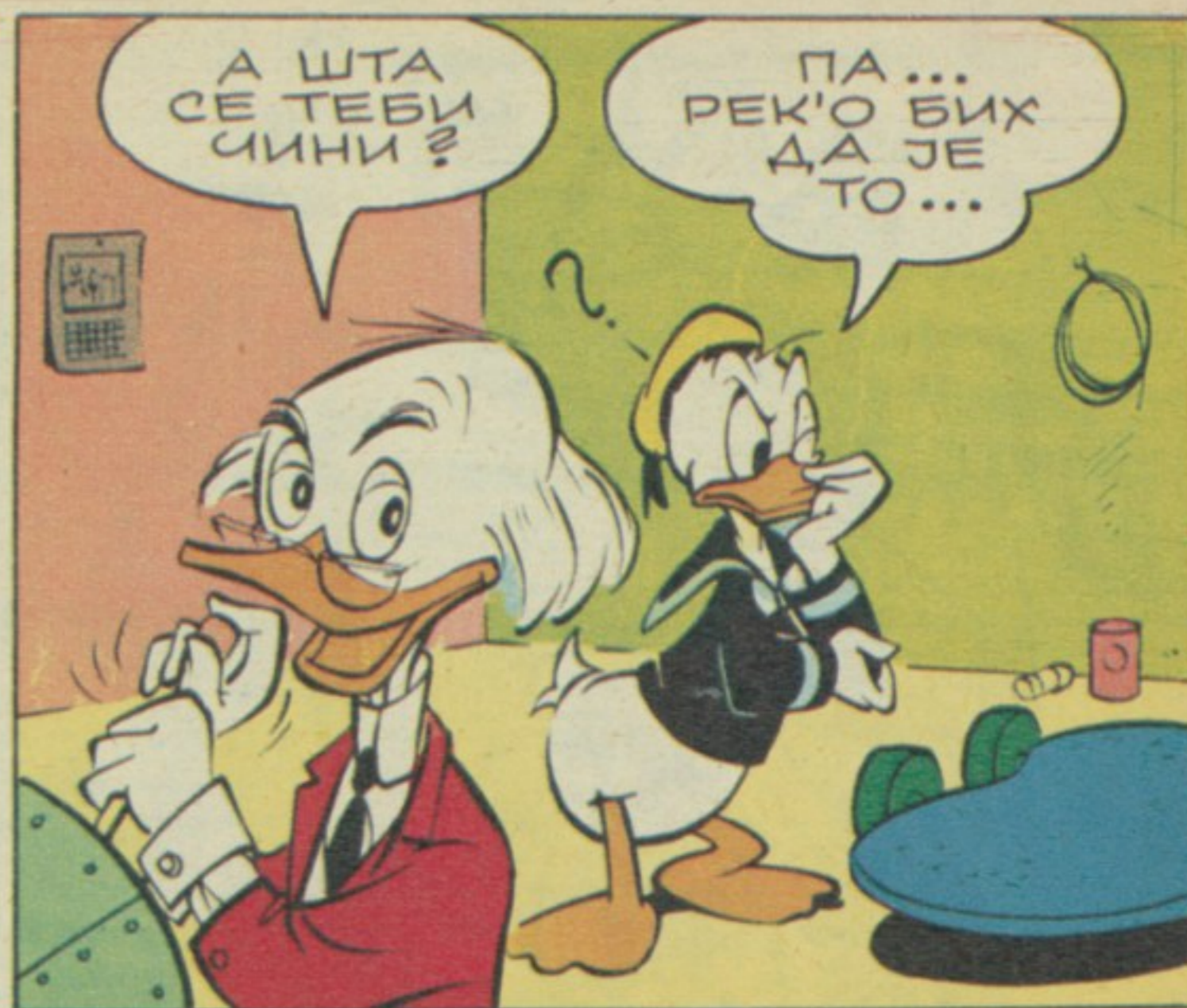
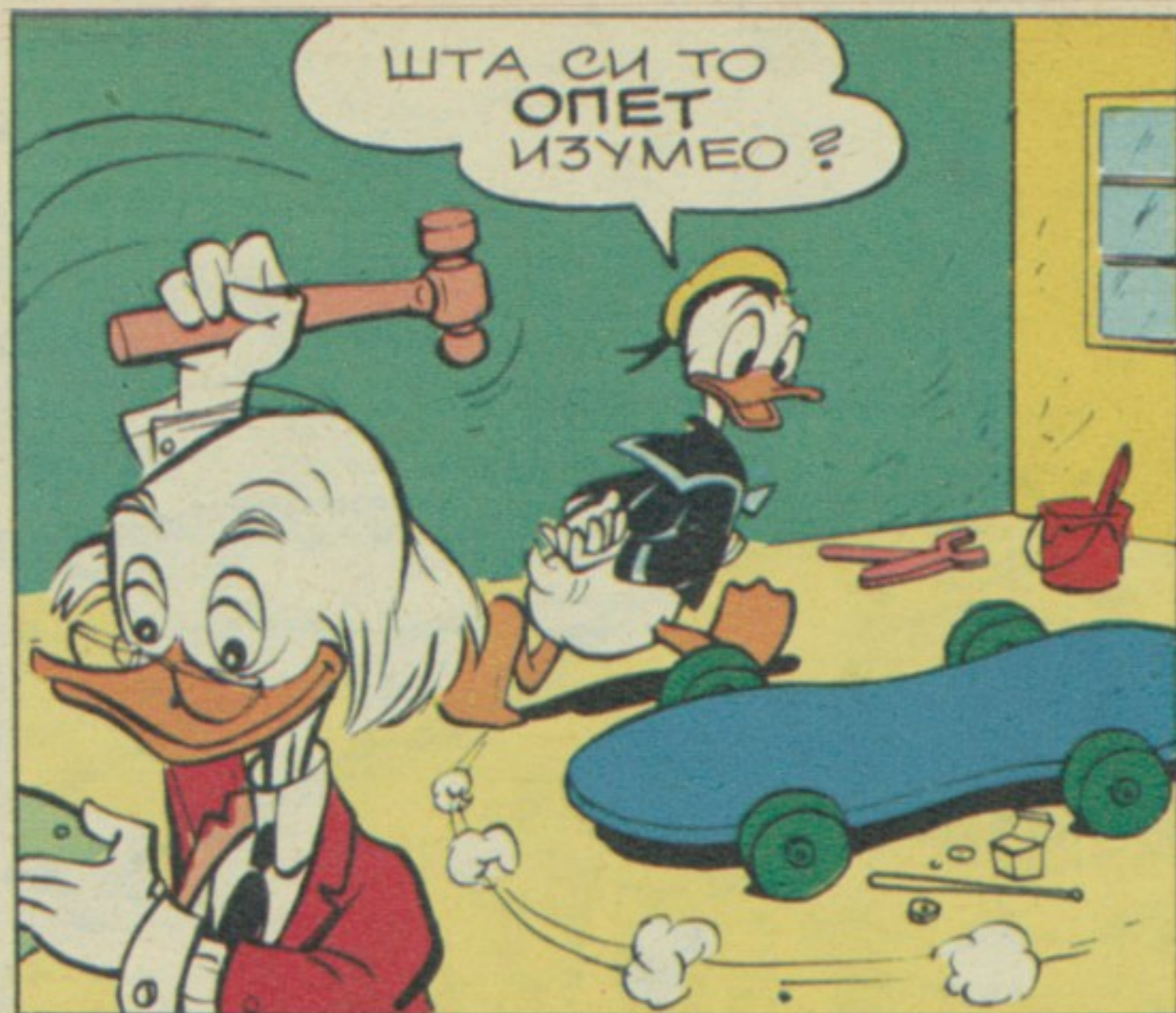

БИКОВА ГЛАВА

ТРАВА КОЈА РАСТЕ У СЕВЕРНОАМЕРИЧКИМ ДРЖАВАМА, ВЕОМА МНОГО ПОДСЕБА НА ГЛАВУ БИКА.

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

НАЈВЕЋА ГРАЂЕВИНА НА СВЕТУ ДУГАЧКА ЈЕ 3.000 КИЛОМЕТАРА. ДА ЈЕ ПОДИГНУТА У ЕВРОПИ ПРУЖАЛА БИ СЕ ОД ЛОНДОНА ДО СИЦИЛИЈЕ

КИНЕ

Пре 2200 година, у 3. веку пре наше ере, један од кинеских покрајинских царева, по имену Ченг, почео је да се крваво обрачунава са својим колегама, суседним царевима. Тај амбициозни владар ликвидирао је 246. године пре наше ере династију Чу а онда се још 25 година клао са осталим царевима. Најзад 221. године пре наше ере остао је сам на бојном пољу и уједињено под својом влашћу читаву огромну Кину.

Господар целе Кине назвао се Ши Хуан Ти, што на кинеском значи Први цар. Пошто је поубијао своје противнике, бацио се на посао: да организује своју велику државу јер у њој није било лако одржати власт а и опасност од спољних непријатеља стално је претила.

Зид и гробница

Још много пре цара Ши Хуанг Тија, Кинези у пограничним областима живели су у сталном страху од номадских завојевача. Још од праисторијског доба, кад су Кинези створили стална боравишта, вредни сељаци из области око реке Хоангхо, који су већ почели да узгајају пиринач, морали су да се непрестано туку са монголским племенима која су

долазила са севера. Кинези су Монголе називали „ху“ и можда је то корен назива Хуни. (Хуни су били само је дан од многих монголских народа.)

Да би једном заувек онемогућио монголске упаде, цар Ши је наредио да се дуж граница Кине изгради велики зид. Цар је захтевао да зид буде завршен за што краће време.

Гворило се да је сваки трећи човек у Кини радио на изградњи тог зида. Све који би одбили да раде царски војници су давили и бацали у темеље зида.

Зид, саграђен за одбрану Кинеза, постао је многим од њих гроб.

О томе нам говори једна стара народна песма која се сачувала до данас:

„Ако су се рађали синови, нису их одгајали; ако су се рађале ћерке, одгајали су их брижљиво.

Јер ћерке нису морале да раде на великом зиду.

Тамо се налазе гомиле лешева и костију.“

Градитељ осуђен на смрт

Остало је мало података о положају и дужини Великог зида. По свој прилици зид се пружао од залива Лиангунг, који се и данас тако зове, до средишта унутрашње Азије. Осам година зид је храђен безбројним

људским животима. Завршен је 203. године пре наше ере.

Ши Хуанг Ти, који је владао дванаест година, није доживео тај дан: и он и његов син били су убијени.

Одмах после цареве смрти, градитељ зида Мунг Тјен бачен је у затвор и оптужен да је зидом „пресекао земљи жиле“. Пошто је Мунг Тјен одбио да се убије у затвору јер је, како је тврдио, само извршавао наређења свог цара, гласник новог цара му је одговорио:

„Ти заслужујеш смрт. Зид, који полази од Лин Таоа и пружа се до Лиангунга, пресеца више од 10.000 лија (кинеска мера) земљишта. Немогуће је да на толиком простору није пресечена ниједна земљина жила. А то је злочин.“

Градитељ Мунг Тјен и његов цар оптужени су за велики злочин. По веровању старих Кинеза, на име, земља је била живо биће са телесним органима који су могли бити рањени исто онако као људско тело.

Да ли је велики зид заштитио Кинезе од упада Монгола? Није! Већ у другом столећу пре наше ере, Хсиунг-ну су поново продрли на територију Хоангхоа.

Као и већина огромних утврђења и Велики зид кинеског цара није могао да заштити од упада оних који су чврсто одлучили да га савладају.

Велики зид, коме су принесене огромне жртве у крви, понос великог цара, уништен је у току столећа и

претворен у прашину. За зид је била судбоносна претерана дужина. Било је немогуће дуго одржавати тако велику грађевину. Првих година после завршетка изградње чињени су велики напори да се зид не сруши: наследници Ши Хуанг Тија су га поправљали, дограђивали. Али, зид никада није успео да пружи Кинезима толико жељену сигурност. Само у периодима несигурности Кинези су тражили заклон иза свога зида док им онда, кад је држава била сложна и јака, та заштита није била ни потребна.

У време династије Хан, по треба за заклањањем иза тог зида појавила се свега неколико пута. Али у столећима после пропасти те династије, дошло је до низа унутрашњих ратова. Тада су Монголи лако упадали преко зида и пустошили градове и обрађена поља северне Кине, као да се налазе на отвореној степи.

У току читавог тог периода, ниједан сачувани кинески документ и не помиње Кинески зид.

Марко Поло не помиње велики зид

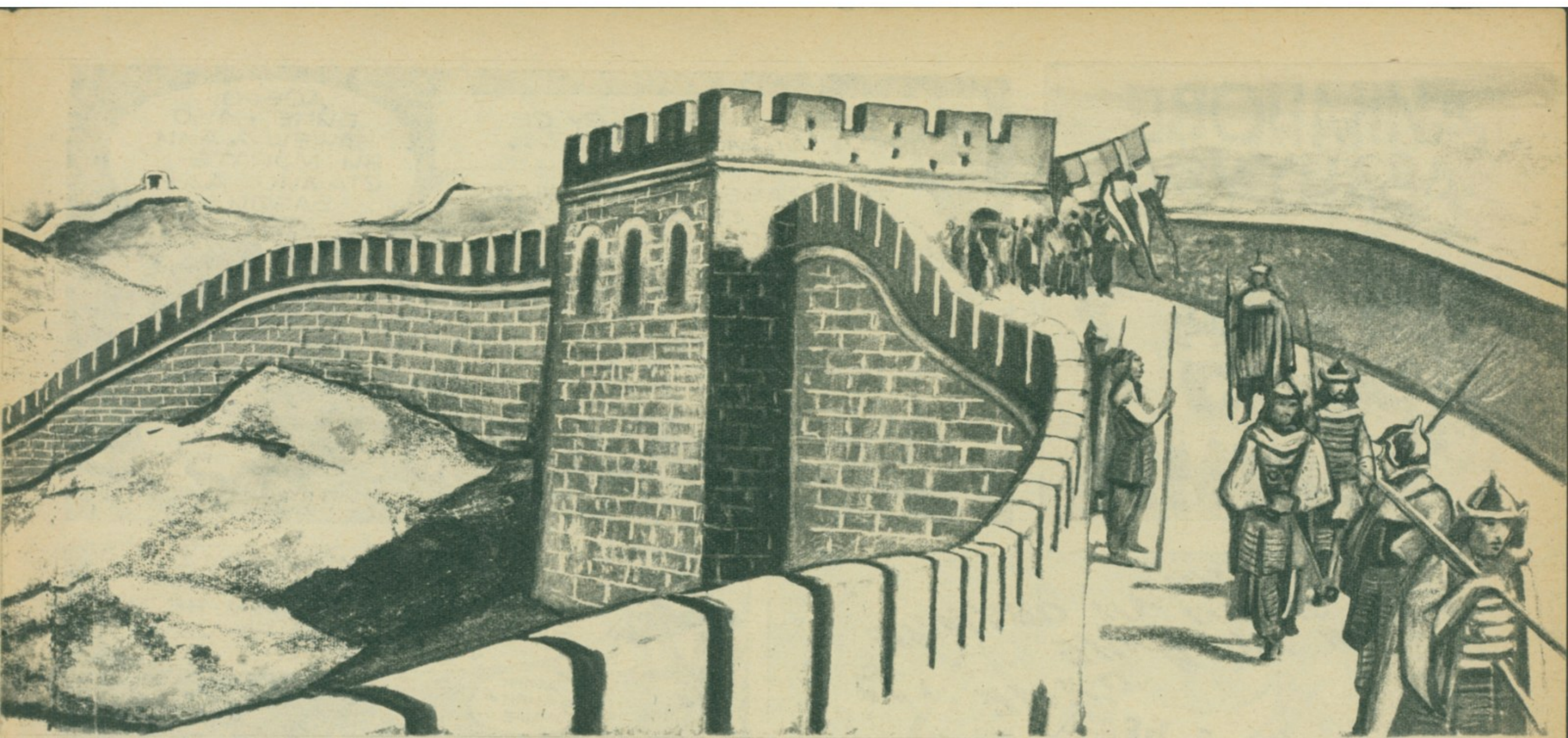
Џингис Кан је почетком 13. столећа, потпуно сломио кинески отпор. Налазио се у срцу царства и пут до Пе-

кинга био му је отворен. Његов нећак (или унук?) Кублај Кан завршио је освајање јужне Кине и прогласио се царем. Као гост Кублај Кана, венецијански трговац Марко Поло је пропутовао за двадесет година, између 1272. и 1292. читаво Средње царство. Он је детаљно испричао све што је видео и описао је све значајније грађевине. Али, Кинески зид није поменуо ни једном једином речју.

Добро нам је познато куда је Марко Поло све путовао. Он је више пута прошао местима која су сматрана за „врата“ кроз која су улазили завојевачи са севера и која су била главна утврђења Великог зида. Несхватљиво је да Венецијанац, који је био пажљив посматрач, не би поменуо ту легендарну грађевину из старих времена да је била достојна пажње. Постоји само једно могуће објашњење за ово његово ћутање: у време Марка Пола Зид више није постојао?!

Све до новијих времена, научници који су се бавили Кином веровали су да се Велики зид одржао хиљадама година и да је зид који се и данас пружа кроз земљу управо то легендарно старинско утврђење. Али, данашњи истраживачи верују да је у ствари реч о два, углавном различита, зида и да је крајем тринаестог века старо утврђење цара Ши Хуанг Тија било збрисано са земље.

Монголска владавина у Кини није трајала дуже од

КИТАЈСКИ ЗИД

деведесет година. Беда, глад и окротно понашање завојевача довели су до народног устанка који се брзо проширио на читаву земљу. На челу покрета за ослобођење био је будистички монах Чу Јијан Чанг. Он је потукао Монголе и отерао их из земље. Чу је постао кинески цар и основао је династију Минг. Кад је то учинио почео је да планира подизање једног новог зида.

Нови Зид

Нови зид, други, вечни зид, није требало да буде

направљен од блата и земље него од камена. Требало је да буде чвршти и виши од старог, боље утврђен и лакши за брањење. По други пут у историји Кине, један „непробојни“ бедем требало је „да за сва времена“ брани царство од завојевача са севера.

Нови велики зид започет је око 1400. године. Овај зид је одолео зубу времена. Постоји још и данас. Његова дужина је огромна: да је саграђен у Аустралији, могао би да пресеке читав континент. У Европи, пружао би се од Лондона до Сицилије. Ако се рачуна по количини употребљеног материјала, то је сигурно највећа грађевина на свету.

Ако су градитељи употре-

били остатке зида из старих времена то су могли да буду само неки његови неповезани делови. Зид династије Минг без сумње је нова грађевина из 15. столећа. У равницама и на висоравнима зид је висок око 16 метара. У планинама, где се могао искористити терен, бедем је нижи.

Грудобран на зиду свуда је висок метар и по. Има и „пушкарница“, и оне су све окренуте према северу. Само куле, на два спрата, могу се бранити из свих правца.

Дебљина зида креће се између пет и осам метара. Његовим врхом пролази пут широк око четири метра.

Куле — стражаре имале су уређаје за паљење сигналних ватри које су слу-

жиле за алармирање најближих гарнизона.

За површинску израду употребљене су, поред каменних блокова, и цигле, али унутрашњост је углавном испуњена земљом и шљунком.

Тај други кинески зид, са прекидима, грађен је више од два столећа.

О грађењу новог зида није остало много података. Много је више познато о изградњи оног старог бедема.

За Монголе зид није био препрека

Још док је грађен поставило је јасно да ни најбољи зид не пружа заштиту ако на њему непрекидно нема војника, оружја и хране. Зид је, дакле, тешко могао непрекидно да се одржава у стању приправности и у Кину су стално упадале хорде коњаника.

Године 1449, Монголи су великим снагама напали на Велики зид и заузели пролазе Чу-Јунг-Куан и Чу-Чинг-Куан. Том приликом су чак успели да заробе и младог цара.

Године 1529, из степе се спушта још један варварски народ који успева да продре у Средње царство.

Године 1550, Монголи су још једном заузели северни део Кине.

Године 1564, читав Пекинг

је окружен зидом. А око 1600, грађење зида је завршено. Велики зид се простирао, а и данас се простире, до далеке провинције Кан Су. И у царству Минг људи су одахнули и почели да се осећају сигурним.

Али, управо у годинама кад је потпуно завршен зид, из сибирске степе, са обала Амуре, кренуо је млади монголски народ и упутио се према југу. Био је то народ Манџу који је одузео сваки значај Великом зиду, и то за сва времена.

Незадрживим победничким напредовањем Манџу су јурнули према југу и стигли до Пекинга.

Године 1618, Манџурци су напали Лиантунг и за пет година освојили читаво полуострво. Ни колос од камена није за њих представљао препреку. Историја не говори где су и када пробили зид. Али, већ 1664. они су дошли до главног града и на јуриш га освојили.

Последњи цар кинеске крви из династије Минг удавио се властитим рукама. Манџурци су постали нови господари Кине: освојили су читаву земљу и помешали се са Кинезима. Владали су готово до почетка првог светског рата, када је револуција из 1912. претворила Кину у републику.

Већ више од три стотине година, велики зид из времена Минга нема више ни најмању практичну вредност и за њега се интересују само туристи и научници.

ЦАР ДИНАСТИЈЕ МИНГ ПРИМА АМБАСАДОРА ЈЕДНЕ СУСЕДНЕ ЗЕМЉЕ.

ЗОРАН ПЕТРОВИЋ

ОСЛАБИО САМ ШЕСТ КИЛА!

СЕДАМ ХИЉАДА БЕОГРАДСКИХ (М)УЧЕНИКА ПРОВЕЛО ЈЕ ЛЕТО У БУБАЊУ ЗА ПОПРАВНЕ ИСПИТЕ

Док су њихови другови бацали бригу на весеље отишли на море и ти Саву, готово седам хиљада београдских ђака из гимназија и основних школа остало је код куће да по врелом августовском сунцу учи математику, језике, историју и физику.

ЗНАЊЕ И КИЛОГРАМИ

Ако позовемо статистику у помоћ, сазнаћемо да је проценат оних који су пали на поправне испите ове године у основним школама доста висок: читавих шест посто. У гимназијама тај податак је управо поражавајући: — само у Трећој београдској од 950 ученика њих ДВЕ СТОТИНЕ СЕДАМДЕСЕТ И ТРИ је „оставило“ по један или два предмета за август! Оваквој чињеници није потребан никакав коментар. Неко је крив за овај неславни рекорд. Ко, у то нећемо да улазимо овог пута.

ЗОРАН ПЕТКОВИЋ ће се у септембру уписати у осми разред основне школе ако је нешто знања сакупио у глави и имао мало среће. Пао је из српскохрватског језика и, зна се, из — математике. Његова слика коју објављује није ни налик на Зорана ових дана. „Ослабио сам равно шест килограма“, каже „од силног учења“.

— Ове године, за казну нисам нигде отишао на летовање. Цео распуст сам провео над књигом у кујни. Напоље сам смео да излазим само кад сам ишао на приватне часове — жали нам

се Зоран. — И шест килограма сам изгубио — понавља уздишући. — Само сам три пута гледао телевизију и то ми је све што сам имао од живота — покушава Зоран да нас расплаче. Оставили смо га да уздише.

УЧЕЊЕ КОД БАБЕ

РАТКО РАКОЧЕВИЋ је нешто боље среће. Пао је само из српскохрватског језика али упоредо с поправним спрема и пријемни испит за средњотехничку школу у случају да двадесет шестог положи и тако „скине с врата ту осмољетку“. Ово каже он а не ми.

РАТКО РАКОЧЕВИЋ

— Пошто моји раде и зато нису могли да ме контролишу преко целог дана, послали су ме на село, код бабе. А она ми је, загорчала живот. Учи, дете, учи! Веровали или не, по десет сати дневно!

Верујемо Ратко, верујемо.

Верујемо ти и то да ниси бабу завараво па читао Забавникову рубрику „веровали или не“ и Дикана.

СЛОБОДАНКА ШТЕРИЋ је све до ове године била одличан ђак. Мало је, каже, фалило па да буде и вуковац. Али — као у свакој причи и у овој има али... На првој години Хемијске школе пала је из математике.

— У основној школи је све ишло глатко и без учења. Зато сам и пала јер нисам имала радне навике. Ми слила сам да ћу и овде моћи да се ослоним на знање које стекнем на часовима без учења кући.

ТАНТАЛОВЕ МУКЕ

— Да ме не би оставили саму код куће, прича даље Слободанка, тата и мама су и мене повели на море. Јадно ми моје море: окупала сам се пет пута за двадесет дана. Док су се брат и родитељи брчкали и сунчали на сплитској ривијери, ја сам сваки дан решавала математичке проблеме по четири сата пре и по три сата после подне. А имала сам и часове које ми је држао један сплитски професор. Увече сам излазила само колико да вечерам. Уосталом, до излазака ми није ни било јер сам онако уморна једва чекала да легнем. Моје су муке биле равне Танталовим. Преко пута се људи купају и забављају а ја... Ех, да ми је ова памет била... — завршила је Слободанка. Није нам дозволила да је сликамо јер, каже, није имала времена да се уреди. А нема ниједну

слику код себе на којој је лепо испала. Све то сад није важно, само да прође на испиту.

У Трећој београдској гимназији нашли смо Илију Бог

ЗАГРЕВАЊЕ СТОЛИЦЕ

Само у једном недељном броју „Политике“ појавило

ИЛИЈА БОГДАНОВИЋ ОКЛИЗНУО СЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ И МАТЕМАТИКЕ.

дановића — Буцка који је на прагу средње школе, у првом разреду, имао несрећу да се „оклизне“ из два предмета, из историје и математике.

РАСКИД С ДЕВОЈКОМ

— Најтеже ми пада то што сам се посвађао с девојком због ових проклетих поправних — тужно прича Буцко. — Покушао сам да је уразумим и да јој објасним да нећемо моћи да се виђамо сваки дан јер ја морам да учим. Она је пргава и одмах је почела да изводи. Морао сам да раскинем. Било је и плакања, али шта да јој радим. Само ја да положим, па ћемо лако за остало.

— Историју учим сам — каже Буцко — а из математике имам часове. Групно. Нас четворица смо истовремено учили по сат и по.

Разуме се, плаћају — одвојено: по хиљаду и двеста динара на час који траје 45 минута. Ово нас је подстакло да још једном мало завиримо у приватне „учионице“ људи који су ту да Буцкову јединицу учине прелазном.

се ни мање ни више него четрдесет и шест огласа којима се гарантује брз, лак и јевтин успех на поправним испитима.

У Улици Вука Караџића брачни пар, Бојана и Дејан, држе часове из језика и математике. Он је инжењер а она — домаћица. У околини Славије један поштански службеник, после двогодишњег борављења у Швајцарској даје часове из француског. Најинтересантнији је свакако случај човека из Голсвортијеве улице који већ дванаест година свакодневно даје по пет огласа.

— Јесте, дипломирао сам књижевност — каже он — али подучавам све предмете почев од језика и математике до физике. Посадим ја тако своје штафенике на столицу па им лепо наредим да грувају и не пуштам их док не науче. Важно је да загреју столицу. И домаће задатке им задам. — Док он то прича, у соби за столом седи троје ђака и буба.

— Само да положим — уздише Буцко. — То што сам изгубио цело лето, што сам се само једном купао и што сам уздрмао кућни буџет није сад важно. Идуће године умећу да избегнем такву „срећу“!

Стеван Симић

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП!

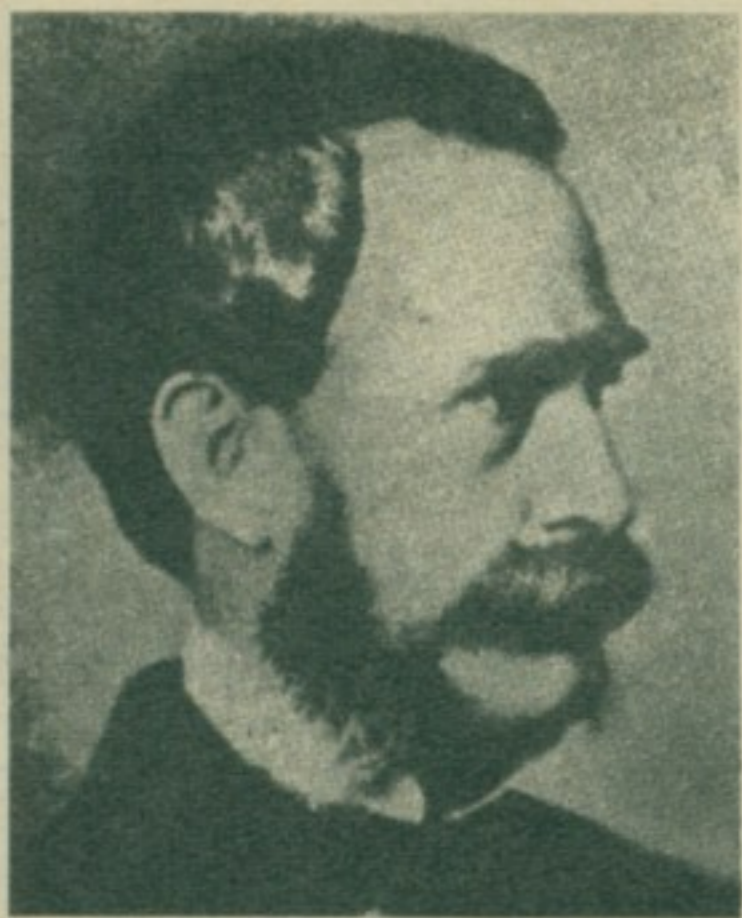
МАНДРАК
СПАСАВА
ФИЛМ

Дан
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

ИДУЋЕ НЕДЕЉЕ: ВОЈВОДА НА КОЛЕНИМА!

В. Т. Г. МОРТОН

НЕПРИЈАТЕЉ БОЛА

КАД ЈЕ ЗУБАР МОРТОН ПРОНАШАО СРЕДСТВО ПОМОЋУ КОЈЕГ СУ ЉУДИ МОГЛИ БИТИ ОПЕРИСАНИ А ДА НЕ ОСЕТЕ БОЛ, ЦРКВА ЈЕ ТО НАПАЛА КАО ЂАВОЛСКИ ПОСАО

Колико ћете ми дати за ово? — упитао је власника залагаонице блед измучен човек стидљиво пружајући стварчицу.

— Каква дрскост! — узвикнуо је залагаоничар посматрајући златну медаљу. — Где сте то украли?

С једне стране медаље била је урезана посвета на француском језику: „Добројтору човечанства В. Т. Г. Мортону“.

— Нисам је украо — мирно је одговорио човек. — Ја сам доктор Мортон а медаљу сам добио од Француске академије наука. Ако је не примите, моја породица неће имати шта да једе!

ЧУДОТВОРНИ ГАС

Прича о доктору Мортону почела је 20 година раније у овом истом граду америчке државе Масачусетс. Једног октобарског дана 1848. млади непознати зубни лекар по имену Мортон ушао је у болницу Масачусетс генерал хоспитал и замолио дежурну сестру да га одведе у кабинет професора Ворена.

— Шеф је веома заузет и узалуд ћете га чекати — гласно је одговор.

— Жао ми је, сестро, али бићу упоран. Ако је потребно чекаћу читав дан и целу ноћ! Веома је важно да видим господина професора.

Било је већ касно када је чувени хирург изишао из операционе сале.

— Докторе, извините што вас узнемиравам али ради се о веома значајном проналаску: открио сам начин за безболно извођење хируршких интервенција.

Угледни професор само је слегнуо раменима. Већ је доста слушао о гасу помоћу ког пацијенти губе свест али сви досадашњи покушаји да се то изведе и у пракси остали су узалудни. Професор Ворен није волео да губи време. Али, млади Мортон је имао писмену препоруку професоровог познаника доктора Бигелоуа у којој је стајало да је овај присуствовао неким Мортоним експериментима. То је одлучило. Стари професор рекао му је да може своју анестезију да примени на пацијенту Гилберту Аботу који ће бити оперисан 16. октобра.

ПАЦИЈЕНТ ЈЕ ВЕЗАН

Заказаног дана доктор Мортон није дошао сам. Пратио га је неки Ебел Фрост који је одмах пришао операционом столу и рекао Аботу:

— Немојте се плашити. Дајем вам реч да је поступак доктора Мортона савим безопасан. Ја то добро знам јер га је на мени већ испробао.

Абот је климнуо главом с пуно поверења. Лежао је на столу чврсто увезан конопцима, што је било неопходно с обзиром да су се све операције вршиле „на живо“ и болесници трпели страховите болове.

Мортон је држао у рукама стаклену боцу чудног облика пуну неке црвенкасте паре. На горњем делу боце налазила се стаклена цев коју је ставио болеснику под нос и овај је готово одмах утонуо у дубок сан. Операција, мада веома тешка — радило се о вађењу тумора — није трајала дуго. Присутни лекари и студенти били су збуњени јер нису очекивали успех. Први пут у историји медицине пацијент је издржао хируршки нож и иглу без и једног јединог крика. Почела је ера безболне хирургије, а Мортон је постао јунак дана. Али, на питање од чега се састоји његова наркоза није одговарао и црвену пару је тајанствено називао „састав“.

МАСКА ЈЕ ОТКАЗАЛА

Вилијем Мортон рођен је августа 1819. године у Масачусетсу у породици осиромашног лекара. Када је завршио студије, запослио се као зубни лекар у Бостону делећи ординацију с неким Велсом. Једнога дана Велс је упао вичући:

— Мортоне, пронашао сам начин за отклањање бола! — и испричао је задивљеном Мортону како је присуствовао експерименту где је неки Крафорд Лонг учинио неосетљивим за бол једног добровољца дајући му да удине протоксид азота.

Али, када су одушевљени ортаци хтели да примене нову безболну зубну терапију рекламирајући се на тај

начин што ће јавно једном пацијенту да изваде зуб, маска с анестезијом је отказала и несрећни пацијент је почео да урла из све снаге...

Мортон је ипак наставио да се бави проблемом нарकोзе и, сетивши се да је као студент заједно са неким друговима удисао етар који је изазивао једну врсту пијанства и телесне неосетљивости, упутио се свом бившем професору познатом хемичару Томасу Џексону с молбом да га упути у све особине овог чудног гаса. Џексон му је дао потребна обавештења саветујући га да се ограничи на зубарску анестезију с обзиром на велику опасност која, по његовом мишљењу, људском организму прети од етра.

СРЕЋА СЕ СМЕШИ ДОКТОРУ МОРТОНУ

Мортон је у почетку послушао професоров савет али је већ у пролеће 1846 започео нове експерименте и то на животињама. Дејство етра испробао је и на свом омњеном јасу Мигу и најазад на самом себи. Тако се уверио да етар делује о-

мамљујуће али и да је савим безопасан.

Срећа се смешила доктору Мортону али не за дуго. Када је једног дана отишао у уред за патенте да би заштитио свој проналасак, тамо су га одбили тврдећи да њега интересује само новац и да они никада неће дозволити да се примењује анестезија.

КОМЕ ПРИПАДА СЛАВА

У научним круговима, међутим, раширила се вест о Мортоновој анестезији и по чела је тиха али оштра борба око ауторства. Једнога дана код Мортона је дошао његов бивши ортак Велс и рекао му: — Немојте уображавати да сте ви открили неосетљивост за болове. Ја сам лично, пред вама, извео први такав експеримент!

Ускоро је на сцену ступио и професор Џексон тврдећи да је „Летеон“ — под тим именом Мортон је ипак успео да патентира свој изум — у ствари његово дело. Ништа није вредело што се за Мортона заузела таква угледна личност као што је доктор Ворен. Џексон је

био чувени ауторитет а Мортон само обичан зубни лекар.

Али, против анестезије побунила се и црква, док су свештеници у проповедима прмели да је анестезија ђаволска ствар и да се отклањање болова противи божијој вољи. Тако је Америка одгурнула анестезију а Мортон је кренуо у Европу и то у Париз који је тада прихватао све што је било напредно... Али, тамо су се већ налазили његови конкуренти Велс и Џексон.

Велс, међутим, није имао довољно јаке нерве и ускоро је напустио бојно поље извршивши самоубиство пошто се претходно дрогирао етром. Мортон је био принуђен да са Џексоном оснује предузеће које се бавило продајом одобрења за анестетичке апарате. Али, ортаци су се и даље међусобно гложили и радили један против другог и док се Џексон богаћио, Мортону је припадала слава и... сиромаштво. Умро је у Бостону 1868. сиромашан и заборављен, пошто је више година уживао етар. Ни Џексонев крај није био бољи. Завршио је у лудници две године касније упркос свом великом богатству.

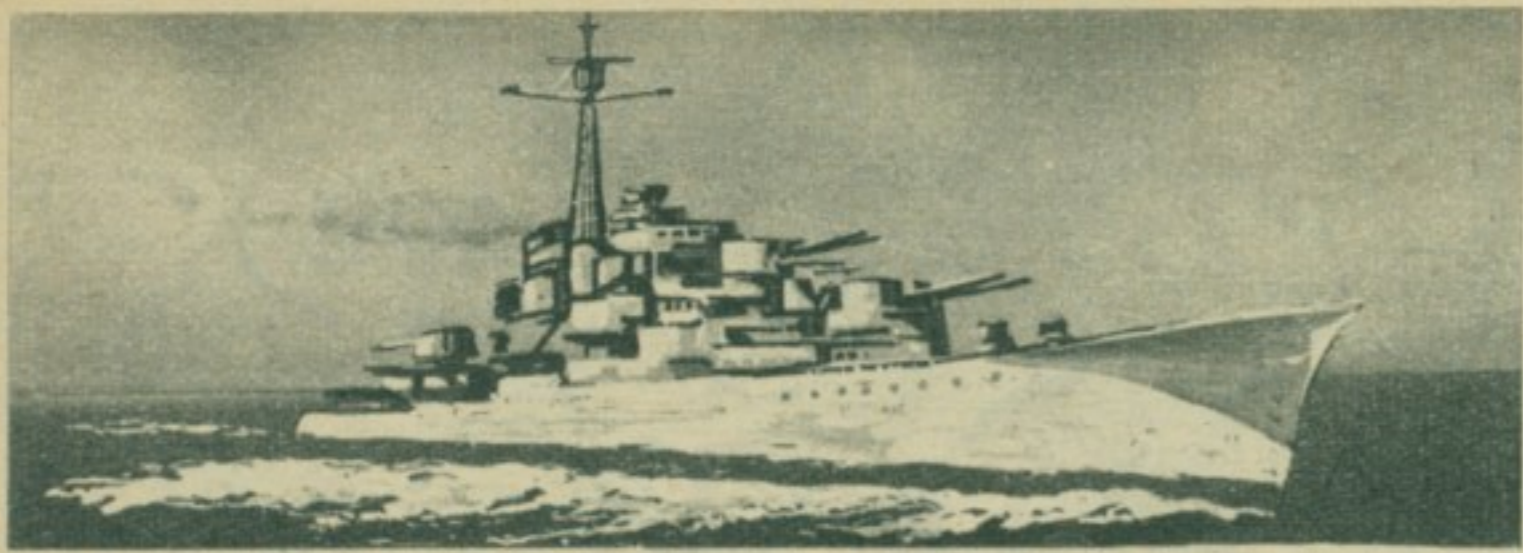
Тако су нестали људи који су човечанство поштедели многих болова.

Б. Д.

ОМАМЉУЈУЋЕ ОСОБИНЕ ЕТРА ОТКРИВЕНЕ СУ ЈОШ ПРЕ СТО ГОДИНА. НА СЛИЦИ ЈЕ ГРУПА СТУДЕНАТА ДРОГИРАНА ОВИМ ГАСОМ.

»СВИЊЕ«

ПОТАПАЈУ БРОДОВЕ

МУСОЛИНИ НИЈЕ ПОВЕРОВАО ДА СУ ИТАЛИЈАНСКИ РОНИОЦИ ПОТОПИЛИ ТРИ ЕНГЛЕСКА БРОДА У АЛЕКСАНДРИЈСКОЈ ЛУЦИ И НИЈЕ ИСКОРИСТИО ПРИЛИКУ

Луиђи де ла Пен, двадесет седмогодишњи атлетски грађен поручник италијанске морнарице, добио је у децембру 1941. задатак да поведе групу од шест људи у напад на британске поморске снаге у луци Александрији у Египту. У овом подухвату шесторица тако рећи голоруких требало је да се супротставе оклопним бродовима од 32.000 тона. Винстон Черчил чије је бродове напао Де ла Пен назвао га је „изванредним примером храбрости и генијалности“.

ПОВРАТКА НЕМА

Де ла Пен је имао задатак да у једном критичном тренутку рата потопи неколико великих бродова енглеске флоте у Средоземљу. Енглези су недавно били изгубили један оклопни брод и један носач авиона које су потопиле подморнице. Две оклопнице које су остале у Медитерану склониле су се у луку Александрије. Де ла Пен и његови људи требало је да десетак миља роне, јашући на малим подморницама које су називане „свиње“, до александријске луке и ту да нападну непријатељске бродове.

Свака „свиња“ била је дугачка 6,70 метара и имала је 53 сантиметра у пречнику. Покретана бешумним електричним мотором могла је да пређе десет миља брзином од око 5 км/час, и имала главу са 300 килограма експлозива која се одваја. Кад стигну у луку, три посаде, свака од по два човека, требало је да ронећи причврсте експлозив за кобилицу непријатељског брода и затим покушају да се спасу.

Могућност да се неко од ронилаца врати била је минимална. Де ла Пену и његовим друговима саветовано је да направе тестамент и упакују своје ствари да би могле бити послате њиховим кућама ако се не врате. Ниједан официр у групи није смео да буде ожењен. — Али — причао је касније Де ла Пен — никако ми се није допадала идеја да одем са овог света, а за собом не оставим сина.

Тако је запросио Валерију Бути, девојку из Ђенове. После тајно обављене свадбе вратио се у службу.

Осамнаестог децембра три посаде биле су на подморници „Шире“ која је почивала на дну мора, на пучини око александријске луке.

Њихова обавештења потврдила су присуство британских оклопњака „Вали-

јант“ и „Квин Елизабет“ у луци.

Де ла Пен и његов помоћник, гњурац, Емилио Бјанки требало је да нападну „Валијанта“.

Капетан Антонио Марчелла и ронилац Спартако Скергат имали су за циљ „Квин Елизабет“.

Капетан Винченце Мартелота и ронилац Марио Марини требало је да нападну танкер од 16.000 тона и онда да поставе mine по површини не би ли оне запалиле нафту која исцури из танкера.

После извршене експедиције требало је да пливајући дођу до обале, украду неки рибарски чамац и 24. децембра да се нађу на уговореном месту с једном италијанском подморницом.

ЧЕЛИЧНЕ МРЕЖЕ ШТИТЕ ЛУКУ

Нешто пре 21 час чланови посаде навукли су своје гумене скафандре. Пошто су мале подморнице пуштене у море, шест људи је положано кренуло према светионику Рас Ел Тив, који се називао на удаљености од једне миље. Јашући на „свињама“, само су им главе вириле из воде.

Паклене машине требало је подесити тако да танкер

одлети у ваздух у 5.55, „Валијант“ у 6.05 и „Квин Елизабет“ у 6.15. Гњурци су још имали времена да једу; можда свој последњи оброк.

Онда је дошао тренутак кад се требало приближити челичној мрежи која је штитила улаз у луку. „Свиње“ су имале пнеуматске маказе, али оне су биле бучне, а на многим местима мреже био је постављен експлозив. Док је Де ла Пен оклевао спремајући се на посао, светионик и лука изненада су се осветлили: неки бродови су улазили у луку! То је била повољна прилика да се уђе за бродовима.

Чим се мрежа отворила, Де ла Пен је рекао: „Хајдемо!“ Три британска торпедна чамца појавила су се из таме. Три „свиње“ су ишле за њима, жестоко се љубљајући на таласима непријатељских бродова.

Сад су били у луци и рониоци су покушали да пронађу своје мете. Де ла Пен се приближио „Валијанту“, али се заплео у једну заштитну мрежу. Са Бјанкијем је покушао да је подигне; била је превише тешка. Постојало је само једно решење: проћи изнад мреже са „свињом“ а да их не открију. Маневар је успео и њих двојица су одмах са својом „свињом“ опет заронили. Најбоље место за намеш-

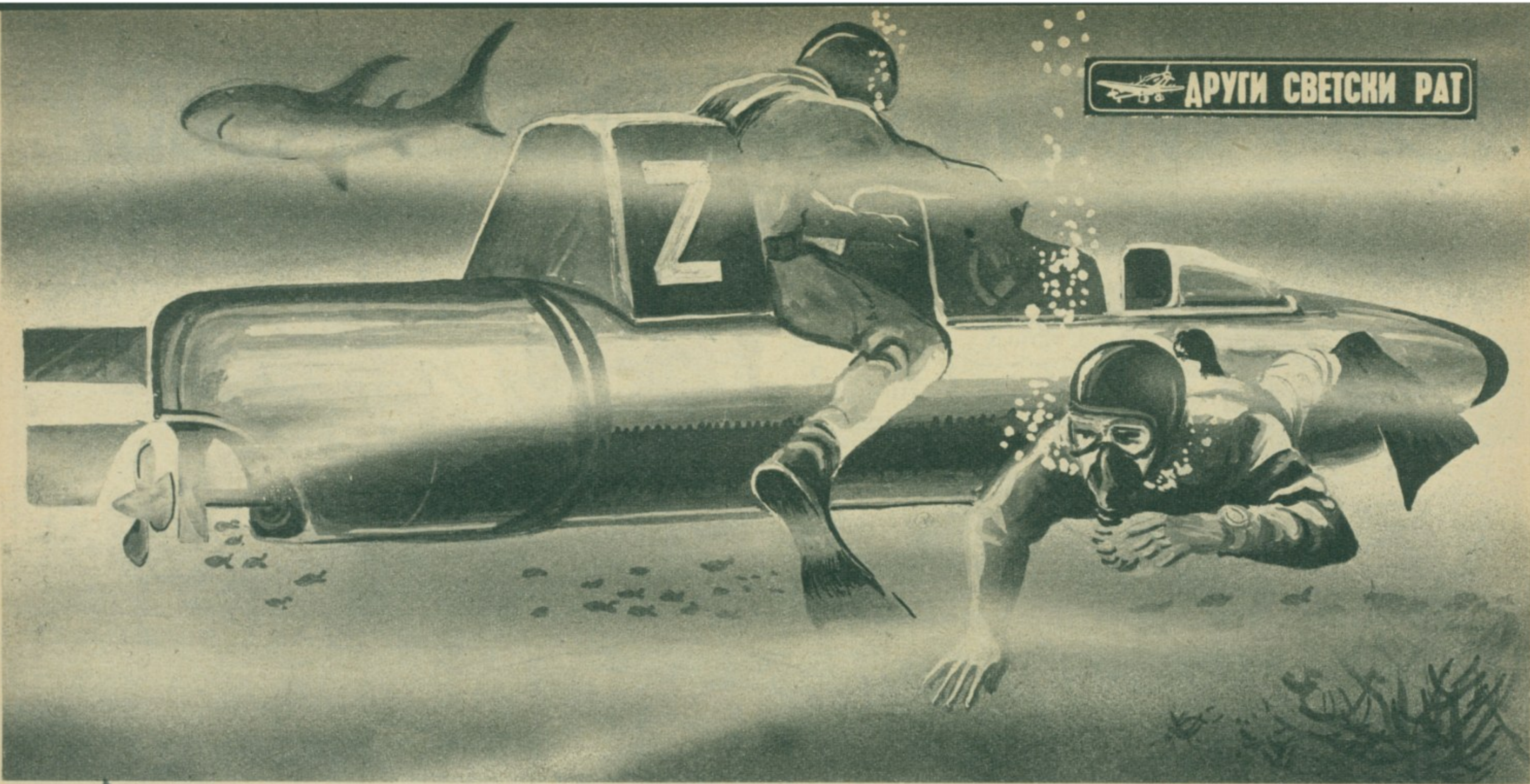
тање експлозива било је испод стражарнице број 1. Да би проверио положај, Де ла Пен се одвојио од Бјанкија развијајући клупко конопца које га је повезивало са „свињом“. Када се вратио на дно, „свиња“ није хтела да крене. Сумњајући да се конопца упетљао у челису, Де ла Пен се окренуо према Бјанкију да му да знак да га ослободи. Али Бјанкија није било! Де ла Пен је сам кренуо на посао.

Експлозивна глава била је удаљена тридесетак метара од одабраног места. Голим рукама, укоченим од зиме, Де ла Пен је почео полако да вуче терет од 300 килограма. После готово једног часа наточевчанског напора, довукао је експлозив под брод, али исцрпљен није успео да га закачи за њега. Како се експлозив налазио на дну, само метар и по испод брода, Де ла Пен је био сигуран да ће он ипак оштетити брод. Часовник је показивао 3 часа — још три до експлозије!

УЗБУНА

Готово онесвешћен, Де ла Пен је изронио из воде, лагано пливајући; ипак шум је био довољан да узнемири стражара на палуби „Валијанта“. Рефлектор га је

„СВИЊА“ ЈЕ БИЛА ДУГА 6,70 МЕТАРА И ИМАЛА ЈЕ ГЛАВУ, КОЈА СЕ ОДВАЈАЛА, СА 300 КГ ЕКСПЛОЗИВА

одмах осветлио. Видевши једну бову, Де ла Пен се упутно према њој да се скло ни. Иза бове је био Бјанки. Уређај за дисање му се покварио и он се онесвестио. Кад га је вода избацила на површину, освестио се и склонио иза бове.

После кратког времена, један енглески чамац је купио двојицу људи. У 3.30, на прамцу „Валијанта“ са слушао их је други официр. Заробљеници су рекли свој чин и предали своје документе, али су одбили да кажу било шта друго. Раздвојени су, и Де ла Пен је затворен у једну кабину на корми „Валијанта“ готово тачно изнад експлозива. Окрепљен чашом рума и паклом цигарета које му је понудио један морнар, Де ла Пен је непрестано гледао на сат: 5.30, 5.40...

Одјекнула је далека експлозија: Мартело и његов друг дигли су у ваздух енглески танкер с нафтом. Читав прamac је одлетео у

ваздух. Један торпедни чамац уковљен у близини, оштећен је, али су мине постављене на површини да запале нафту затајиле. Било је 5.54: још 11 минута. Де ла Пен је почео да лупа на врата и затражио да говори са командантом брода Чарлсом Морганом.

ГДЕ ЈЕ ЕКСПЛОЗИВ?

— Ваш брод ће одлетети у ваздух за десет минута — рекао му је — не бих желео да људи узалуд гину. Саветујем вам да позовете читаву посаду на палубу.

— Где се налази експлозив? — Питао је Морган — Ако не одговорите, мораћу да вас вратим у хелију.

Де ла Пен није одговорио јер кад би Морган знао да експлозив лежи на дну, могао би да помери „Валијанта“ и спасе га.

Док су Де ла Пена вра-

ћали у хелију, звучници су позивали на окуп посаду брода.

Де ла Пен је нетремице гледао у свој часовник. Очигледно, ближи се његов последњи час. Да ли је добро наместио мину? Наравно било је немогуће навити је тачно у секунду.

У 6.06. брод се затресо и испунио димом. Де ла Пен је ударио о један зид хелије и на тренутак се онесвестио. Кад је дошао к себи, видео је да је експлозија отворила врата хелије. Попео се на палубу а да га нико није видео и погледао у „Квин Елизабет“ који је био у близини. У 6.15 загрмела је страшна експлозија. Маречаља је наместио експлозив тачно испод машина брода и из димњака је покуљала нафта која је пала на палубу „Валијанта“. Пошто је море овде било плитко, сва три брода су отишла на дно, али су остала усправна, с палубама изнад површине.

БРОДОВИ СУ НЕОШТЕЋЕНИ!

У том тренутку италијанска морнарица имала је превласт на Средоземљу и није било неизводљиво да почне пребацивање трупа у северну Африку. Па ипак италијанске крстарице се ни су отиснуле на море. Зашто? Из једног необичног разлога. Фотографије које су сутрадан италијански авиони снимали јасно су говориле да су и „Валијант“ и „Квин Елизабет“, тешко оштећени. Али, Мусолини је мислио да зна више од стручњака. Рекао је да су бродови неоштећени. Пошто о његовим речима није било дозвољено расправљати италијанска флота је остала непокретна и изгубила изванредну прилику.

Енглези су чинили све да би одржали Мусолинија у његовом лудом уверењу. Док се 12 метара испод по-

вршине грозничаво радило, на површини је владао апсолутни мир. Оба брода успела су да одрже притисак у котловима. На палуби су организовани концерти и пријери. Али, било је погрешно више од годину дана да ови бродови буду опет спремни за борбу.

У међувремену свих шест италијанских ронилаца је заробљено. Де ла Пен је послат у Каиро а затим у Палестину одакле је побегао у Сирију. Ухваћен је и укрцан на брод према Индији. И у Индији је успео да побегне али је опет ухваћен.

Де ла Пен је ослобођен 1943, убрзо после капитулације Италије. Радио је за савезнике и допринео да се осујети план Немаца који су се повлачећи покушали да блокирају луку Специја. Заједно са другима, продро је у луку и потопио бродове које су Немци намеравали да одвезу до улаза у луку и њима затворе улаз.

Ц. Д.

КОЉ У СВОМ ФАНЕЛСКОМ ОДЕЛУ

ЧУК ЈЕ И НЕУМОЉИВИ И ПОСЛОВНИ ШЕФ ХЕЛЕНИНОГ ОЦА ЗАБОРАВИО НА РЕКЛАМУ...

ДОБИО АСПЕРСЕЛ ИЛИ НЕ, ПОДСЕТИТЕ МЕ ДА УНАПРЕДИМ ФРЕДА БОЛТОНА!

ДОБРО, ШЕФЕ!

НАПРЕД, СУЗИ! НАПРЕД, АСПИ!

ПАЗИТЕ, ШЕФЕ! ПРОГУТАЈТЕ ТУ ЦИГАРУ!

НЕ БРИНИ! ИМАМ ИХ ЈОШ!

ШЕМА АРЕНА СЕ УТИШАЛА КАД ЈЕ ДОШЛО ДО ПОСЛЕДЊЕГ НАДМЕТАЊА ДВА РАДНА КОЊА...

У СЛУЧАЈУ НЕРЕШЕНОГ РЕЗУЛТАТА, ВРЕМЕ ТРКЕ ЋЕ ОДРЕДИТИ ПОБЕДНИКА!

КАПЕТАН ЈЕ ЗАВРШИО ЗА 38,6 СЕКУНДИ И СА 4 НЕГАТИВНА БОДА...

АСПЕРСЕЛ ЈЕ ОВОРИО ПРЕЧКУ ВЕЋ НА ПРВОЈ ПРЕПОНИ...

ВЕЋ 4 НЕГАТИВНА БОДА!

© 1964 Val D'Amor Productions World Rights Reserved

СВЕ ОСТАЛЕ ПРЕПОНЕ ПРЕСКОЧИО ЈЕ ЧИСТО!

АКО ПРЕСКОЧИ И ВЕЛИКИ ЗИД...?!

ПОСЛЕДЊА ПРЕПОНА... ВИСОКИ ЗИД!

4 НЕГАТИВНА БОДА! ВРЕМЕ: 37,2 СЕКУНДИ! ВЕЛИКИ ШАМПИОН ЈЕ... АСПЕРСЕЛ!

УЗГЛЕДАЛО ЈЕ КАО ДА СЕ И АСПЕРСЕЛ СМЕШИ...

ТАКО! КАО ПРАВА ВЕЛИКА СРЕДЊА ПОРОДИЦА!

КРАЈ

ДОВИТЉИВИ МЛАДИЋИ

УЗ БОТИЧЕЛИЈЕВУ СЛИКУ НА ЗАБАВНИКОВИМ СРЕДЊИМ СТРАНАМА: КАКО ЈЕ НАСТАЋО ОНЕСТИ ПРИДОБИО ПОНОСИТУ ЛЕПОТИЦУ ДА ПОЂЕ ЗА ЊЕГА

У старом италијанском граду Равени живели су многи људи племенита рода а међу њима и млади пребогати витез по имену Настађо Онеси. И као што то бива са младима Настађо се смртно заљубио у кћер Паола Траверсарија, лепотицу много племенитијег рода него што је био његов и надао се да ће је разним подвизима и добрим делима навести да га заволи и да му постане жена. Али, ма колико његова дела била тешка, добра и племенита она су му, изгледа, више штетила него користила јер га је окрутна девојка све више мрзела што је он њу више волео и није хтела ни да чује за њега. Настађо паде у очајање и помишљао је да се убије пошто никако није могао и он њу да омрзне и заволи неку другу девојку којих је Равена била пуна. И што је наде било мање, то је Настађова љубав била ватренија.

НЕ МЕШАЈ СЕ, НАСТАЋО!

Видећи како Настађо пропада и вене пријатељи су му саветовали да отпутује у неки други град и тамо потражи заборав али он се њиховим молбама подсмевао. Најзад му је досадило да их слуша и почео је да се спрема као да ће на далеки пут, чак у Француску или Шпанију, на велику радост свих који су познавали његову честитост. Тако је Настађо са својом великом свитом из јахао из града испраћен од многих. Али није отишао далеко! Зауставио се у месту званом Кјаси, само око 5 километара удаљеном од Равене и ту подигао шаторе.

Био је почетак маја, када је природа најлепша, и Настађо је једног дана шетао ногу пред ногу боровом шумицом и размишљао о својој слаткој мучитељки. Тако није ни приметио да је већ прошло пет сати и да се доста удаљио. Одједном, учини му се да чује болни женски плач и крике. То га је пренуло из мисли. Погледао је око себе и имао шта да види: кроз густу шуму трчала је запомажући нага девојка а за њом два огромна

љута пса која су јој зубима кидала месо кад год би је стигла. Иза њих јахао је мрки коњаник машући мачем и претећи девојци смрћу.

Настађо се зачудио и уплашио угледавши језив призор и мада без оружја и пратње зграбио је обичну грану и појурио да одбрани сиротицу. Али љути коњаник је сјахао и довикнуо му:

— Не мешај се, Настађо, и пусти мене и псе да кажњавамо ову окрутну бедницу!

Настађо му прилазећи рече:

— Не знам ко си ни одакле ме познајеш али ти кажем да је велики кукавичлук ово што чиниш и ја ћу те на сваки начин спречити!

НАЈЗАД, ЉУБАВ!

Витез је на то одговорио:

— Ја сам из истог града из кога и ти и ти си још био дечак када су мене звали госпар Гвидо од Анастађијевих. Био сам лудо заљубљен у ову коју видиш, али она беше окрутна тако да сам се у очајању убио мачем што га сада држим у руци и осуђен сам, као сваки самоубица, на вечите муке. Није прошло много времена од моје смрти а умрла је и ова која се мојој несрећи безмерно радовала. Тада смо осуђени на ово што си видео: она да трчи гола а ја да је јурим као смртну непријатељицу и да је овим истим мачем убијем кад год је стигнем а њено тело бацајем псима. Убрзо она поново оживи и ја је опет јурим и убијам и тако непрекидно,

дању и ноћу без одмора, и то ће трајати онолико година колико је месеци она према мени била немилосрдна. Овом шумом пролазимо свакога петка у исто време и настављамо болну казну. Зато нас пусти с миром јер тако мора бити! — И он стиже јадницу коју су држали пси и зари јој мач у леђа...

И поред велике туге која му је обузела срце Настађо се домислио да би ова згода могла да му помогне и чим се вратио тамо где му је била пратња послао је људе у Равену да позову госте на гозбу за следећи петак и да свакако удесе да дође и госпар Паоло Траверсари са женом и ћерком.

Настађо је дивно припремио гозбу и гости су уживали у најкукуснијим јелима и пићима у хладовини високих борова. Када је послужено последње јело и угледне званице задовољно одахнуле, зачула се паклена граја и вика. Гости се још нису ни повратили од првог изненађења кад се пред њиховим очима указао страхан призор и то тако близу да се све видело и чула свака реч. Био је то коњаник Гвидо који је гонио своју окрутну девојку. Многе жене су пребледеле од страха када је љути витез испричао своју причу а највише се преплашила девојка у коју је Настађо био заљубљен јер је већ видела себе у сличном положају. И још исте вечери њена мржња се у љубав претворила и она је послала своју служавку да Настађу јави срећну вест. Тако су се они прве недеље која је дошла венчали и дуго и срећно живели. А и остале Раве-

ЈЕДАН БОТИЧЕЛИЈЕВ ЖЕНСКИ ЛИК СА ПОЗНАТЕ СЛИКЕ „ПРОЛЕЋЕ“. РЕТКО ЈЕ КОЈИ УМЕТНИК С ТАКВОМ НЕЖНОШЋУ СЛИКАО ЖЕНЕ

њанке после тога догађаја постале су нежније према својим кавалерима.

СРЕДЊОВЕКОВНИ СТРИП

Ово је све, наравно, прича а испричао је средњовековни италијански писац Бокачо у осмој новели свог „Декамерона“. Прича се много допала читаоцима и слушаоцима тог времена и заинтересовала је многе ондашње сликаре. Новелу о Настађу најлепше је представио чувени фирентински уметник XV века Сандро Ботичели. Он је направио 4 велике слике тако да је прича приказана као у стрипу. На средњим странама „Забавника“ доносимо трећи наставак на коме се виде уплашени гости. Настађо је испред стола, нама окренут леђима, а његова девојка је претпоследња на левој страни слике (која се сада налази у музеју Прадо у Мадриду).

Сандро Ботичели родио се 1445. године у Фиренци која је у то време била уметнички и интелектуални центар читаве Европе. Радио је углавном у Фиренци.

Хроничар Ђорџо Вазари у својим „Животима“ уметника каже: „Сандро Ботичели био је веома духовит човек

и често је својим досеткама засмејавао пријатеље и ученике своје радионице... Једном се у кућу до његове доселио неки ткач и одмах поставио 8 разбоја који док су радили не само да су дизали несносну буку већ се од њих тресла и читаву кућа, чији зидови нису били довољно јаки. Због тога Сандро није могао да седи код куће а камоли нешто да ради. Више пута молио је суседа да престане али овај није хтео ни да чује и одговарао је да у својој кући може да чини шта хоће. Тада се Ботичели досетио и на свој зид који је био виши од суседовог и доста трошан поставио огроман камен тако да се при најмањем покрету зида љуљао и сваког часа могао да падне и уништи разбоје и остале ткачеве направе. Ткач је одмах дојурио код сликара и захтевао од овога да камен склони, а он му је одговорио да је у својој кући господар и да може да ради шта му се допада. Ткач је схватио лекцију, насмејао се и од тада живео с Ботичелијем у најлепшој слози.“

Ботичели је умро 1510. године стар и сиромашан. За њега се каже да је „преко сваке мере волео и ценио људе заљубљене у уметност“.

ЦАЖЊА! НАГРАДЕ!

И у идућем броју Забавник доноси наградни распоред часова! Погађање се ношње разних народа! Као награде поделиће се: један ВЕЛИКИ златник, један мали златник и два сребрњака.

ЗЛАТНИЦИ!

ЗАБАВНИКОВА ГАЛЕРИЈА

САНДРО БОТИЧ

ЕЛИ: ПРИЧА О НАСТАЋУ

Поводом отварања Забавникове галерије „Вук Караџић“ вам продаје уметничке репродукције уз специјални попуст! Видите на 26. страни.

БУДИТЕ
ДЕТЕКТИВ

ОБОРЕН

АЛИБИ

Знам ко је кривац! Сигуран сам! А не могу то и да докажем" — гунђао је инспектор Бурдон и нервозно лупкао прстима по писаћем столу, кад сам га посетио тог 22. јула.

— Кажите ми шта вас мучи, инспекторе? — запитао сам га.

— На жалост, Рик, бојим се да ми ви у овом случају слабо можете помоћи.

— Да видимо. Слушам вас.

— Неко је синоћ извршио прова-

лу у једној златарској радњи: начин на који је крађа извршена говори да су ту умешани прсти чувеног провалника Жоа Спортисте, названог тако јер је био шампион у десетобоју, пре него што се одао криминалу. Кад смо дошли у његов стан да га ухапсимо, Жо је тврдио да није напуштао собу целе вечери. Његову изјаву је потврдила и настојница испред чијих би врата Жо морао да прође... Тако он има одличан алиби!

— На ком спрату станује Жо?

— На првом! Једини прозор његове собе гледа на башту.

— Можда је скочио у башту... — приметио сам.

— Немогуће! — одговори инспектор. — Прво, у башти нема трагова његових ногу а друго како би се из баште могао вратити у собу кад је прозор висок преко три метра. Ми смо већ све размотрили.

— Можда је употребио неко уже, као алпинисти — приметио сам.

— Немогуће! — остао је упоран инспектор. — Јер, зграда је скоро кречена и на њој би се видео отисак ужета или ногу. Уосталом, дођите, покажу вам место...

Неколико тренутака касније стигли смо у једну улицу у којој су све куће, укључујући и ону у којој Жо станује, личиле једна на другу. Све су имале баште које су гледале на улицу а заставе које су биле истакнуте због националног празника још су се вијориле на балконима.

У својој соби Жо, ироничног израза на лицу, пушио је цигарету под надзором двојице полицајаца.

Прекопао сам целу собу, али никаквог доказа да је Жо излазио из ње нисам могао наћи. Нагињући се преко ограде балкона нисам, такође, могао да на земљи откријем ни најмањи траг ципела какав би морао остати да је Жо свом тежином скочио с висине од три метра. Једино сам, после дужег посматрања, приметио траг, рупу у облику круга коју је могао да остави дебео штап забоден у земљу.

Повукао сам Бурдона на страну:

— Не мислите ли да би настојница могла да буде с њим у дослуху?

— Немогуће! Она је позната као поштена жена.

— У том случају, рекох, нема више сумње...

Драги читаоци, можете ли и ви да докажете кривицу Жоа Спортисте у коју је инспектор Бурдон толико убеђен?

ЈЕСТЕ
ЛИ
ВЕЋ
ЧУЛИ
ДА...

● у лондонским продавницама онедавно су се појавиле конзерве супе на којима крупним словима пише: „Права су

па од кенгурских репова" а доле, при дну кутије, много ситнијим словима: „Произведено у Данској“

● Цери Перкинсу, познатом дувелури из Њу Орлеанса, исплатила се дресура љубимца-папагаја аре. Кад су пре извесног времена провалници упали ноћу у Перкинсову рад-

њу, ара их је уништао крештавим гласом: „Шта желите?“ Не треба ни рећи да су незналице глумили главом без обзира мислећи да у радњи неког има.

● астрономи тексаског универзитета дошли су до закључка да на Месецу има воде. Спектроскопска посматра-

ња вршена у америчкој опсерваторији Мак Доналд показала су веома јасно да на овој планети има водене паре.

● Енглец Френсин Прентон одлучио је да прелети Атлантук у змају направљеном од специјално издржљивог папира. Прентон ће полетети из Америке према Енглеској кад му то буде дозволио повољан ветар. Његов балон у обли-

ку змаја напуњен је водоником, а биће повезан каблом дугачким 70 метара који ће на свом другом крају имати пловак, који треба да држи змаја да не пређе одређену висину. Прентон сматра да ће му за овај подухват бити потребно 15 до 30 дана.

ИСТРАГА ИНСПЕКТОРА ЖЕДИЈА

Ову детективску причу смо вам дали као предак док решавате четири задатка из нашег наградног конкурса „ИСТРАГА ИНСПЕКТОРА ЖЕДИЈА“.

Надамо се да сте сва четири купона сачували, да ћете их залепити на дописницу и на њој написати тачне одговоре као и своју адресу и послати нашем листу да бисте на тај начин учествовали у нашем конкурс у и можда, постали један од три добитника. Између тачних одговора добитници награда биће извучени жребом.

Резултате II конкурса „Истрага инспектора Жедија“ објавићемо у 924. броју нашег листа.

Уједно вас обавештавамо да ће од идућег броја почети трећа серија од четири детективске приче у којима ће истрагу водити инспектор Марин. И овог пута учеснике конкурса очекују награде.

ЏОКЕЈ

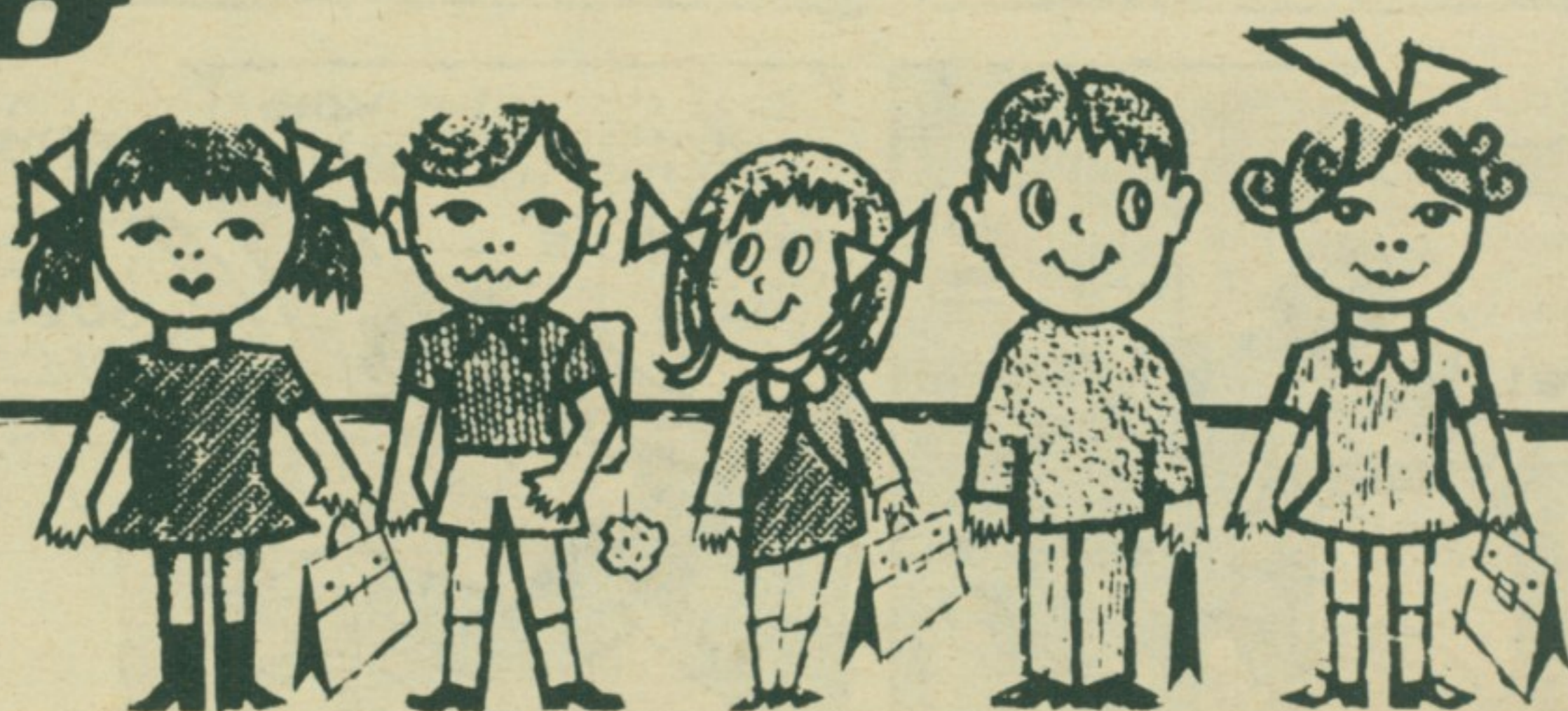
У НОВИ

РАЗРЕД

У НОВИМ

ЦИПЕЛАМА

Вотчово

Породица КРЕМЕНКО

АЛО? ДА, ЈА САМ,
ФРЕДЕ! ЗАШТО
МЕ ЗОВЕШ У
ОВО ДОБА,
ДРАГИ?

НЕШТО
СЕ ДОГО-
ДИЛО?

МАЛА НЕЗГОДА
НА РАДУ... НЕ,
НЕ БРИНИ! ДА,
ОДАМАХ ЋУ
ДОБИ
КУБИ!

ИШЧАШИЛИ СТЕ РУКУ,
КРЕМЕНКО, И МОРА-
ЋЕТЕ ЈЕ ПРИ-
ЧУВАТИ НЕ-
КОЛИКО
ДАНА!

ХВАЛА,
ДОКТО-
РЕ!

ДОБРО ЈЕ ШТО
САМ УНАПРЕД ТЕ-
ЛЕФОНИРАО ВИЛМИ!
УМРЛА БИ
ОД СТРАХА
КАД БИ
ВИДЕЛА
ОВАЈ
ЗАВОЈ!

ОНА СТАЛНО
СТРЕПИ
ДА МИ
СЕ НЕШТО
НЕ ДЕ-
СИ!

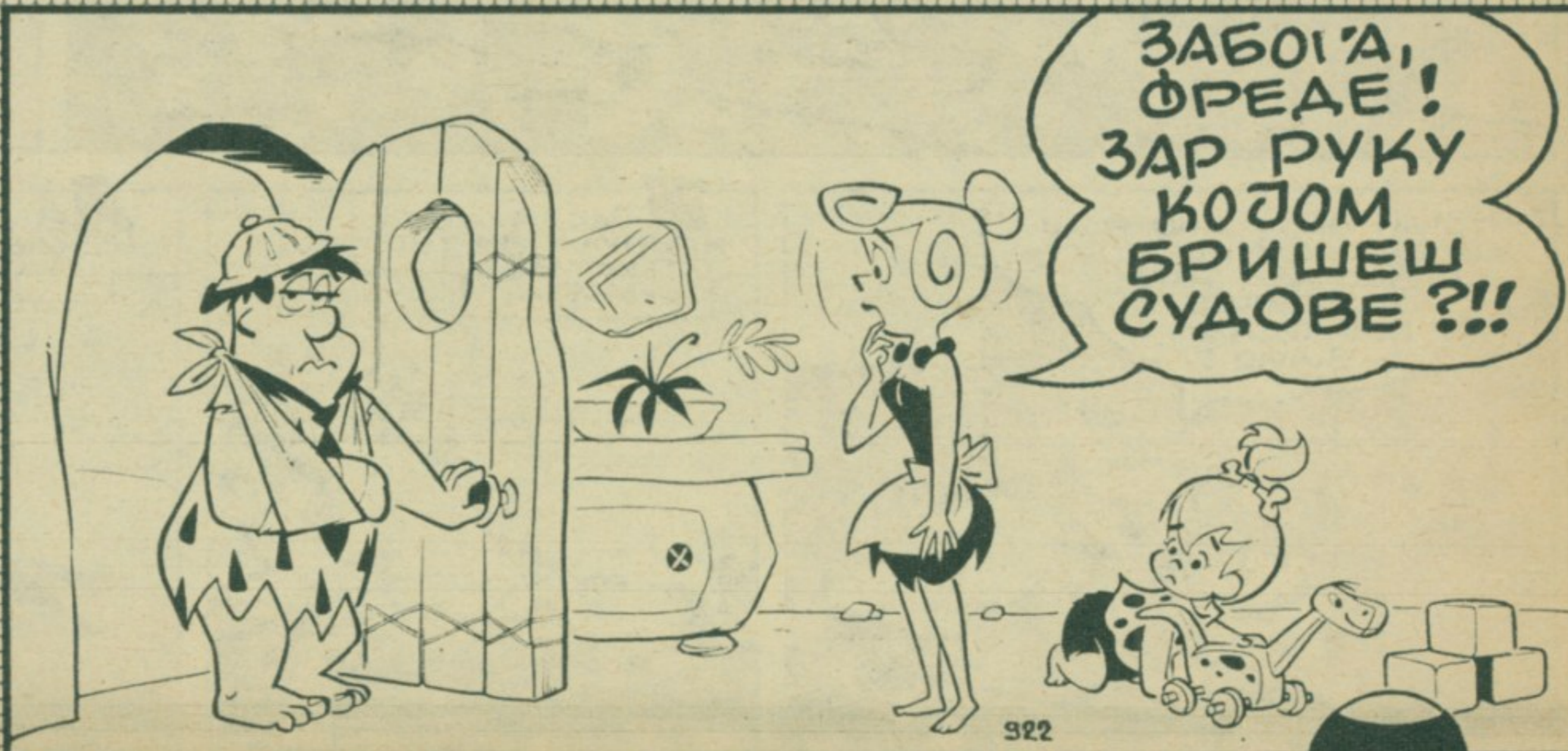
БАШ ЈЕ ЛЕПО
КАД ИМАШ
НЕКОГ КО СЕ
БРИНЕ
ЗА ТЕБЕ...

НЕКЕ СЕ,
ВАЉДА,
МНОГО
УПЛАШИ-
ТИ...

ЗАБОЈ'А,
ФРЕДЕ!
ЗАР РУКУ
КОЈОМ
БРИШЕШ
СУДОВЕ??!

ЦРНЕ ЗАСТАВЕ

ПРИНЦ ИДЕ У РАТ

**КАДА ЈЕ ЏЕМС БРАУН ОТИ-
ШАО НА ФРОНТ, ЊЕГОВ ПАС
НИКАКО НИЈЕ МОГАО ДА
СЕ УТЕШИ. САТИМА И СА-
ТИМА ЛЕЖАО ЈЕ НА ЗЕМЉИ
И ТУЖНО ЦВИЛЕО**

Било је то за време I светског рата. Симпатични пас Принц, мешавина теријера и овчарског пса, побегао је из Лондона и пошао да тражи свог господара који се борио у рововима негде на фронту Француске.

Принц је припадао војнику Џемсу Брауну који се септембра 1914. године са својим пуком налазио у Француској. Када је Џемс Браун пошао у рат, Принц је остао код куће у Ирској. Браунова жена много га је волела и трудила се да му замени господара али узалуд. Принц никако није могао да се утеши. Сатима и сатима лежао је на земљи тужно цвилећи и очекујући познати звиздук.

НЕВЕРОВАТАН ПОДВИГ

Када је Браунова жена отпутвала у Лондон родитељима, повела је, наравно, и Принца са собом. Али, једног хладног и влажног новембарског дана Принц је изненада нестало. Видећи да се пас не враћа кући читава породица озбиљно се забринула. Следећег јутра Мери Браун је пожурила у полицију да пријави нестанак а истовремено се распитивала и по суседству да ли је неко приметно њеног пса. Успела је, међутим, да сазна само то да је неко слично куче виђено како претходног дана лута улицама Лондона.

Пошто су сва трагања остала узалудна Мери Браун је тешка срца одлучила да обавести мужа о нестанку његовог љубимца. Али, није прошло ни неколико дана а с фронта је стигло писмо с невероватном вешћу: Принц је дошао у Француску и пронашао господара.

Појединости Принчеве авантуре остале су тајна и нико никада није сазнао како се он пробио до Француске и међу хиљадама војника нашао баш оног кога је тражио. Познато је само да је на путу провео петнаест дана.

ЉУБИМАЦ ПУКА

Читав Браунов пук говорио је само о верној и неустрашивој животињи и Браун је ускоро добио позив да дође у главну команду и покаже пса. Тамо је добио одобрење да га задржи. Тако је пук прихватио Принца и направио од њега своју маскоту.

Принц се брзо навикао на нови живот и остао је на фронту све до краја рата. Добио је чак и „униформу“, у ствари прслук направљен од истог материјала као и војничке униформе, на коме је било написано његово име и име његовог господара.

Сви војници су га заволе-

НИКО НИКАДА НИЈЕ САЗНАО КАКО ЈЕ ПРИНЦ СТИГАО НА ФРОНТ И ПРОНАШАО СВОГ ГОСПОДАРА.

ли и учили га разним триковима. Један од најтежих био је „умрети за заставу“: чим би му показали заставу пука, Принц се бацао на земљу и лежао непомично као да је мртав. Док су се војници одмарали, пас их је забављао стојећи на задњим шапама и држећи на њушци метални новчић. У тешким данима рата он је био је-

дина разбигрига уморним и очајним ратницима.

Принц је постао и прави шампион у хватању пацова којих је пре његовог доласка у логор било тушта и тма. Једног дана ухватио их је 137!

Пас се већ био увелико одомаћено у пуку кад му је запретила озбиљна опасност. Пошто су логорима лутали многобројни изгладнели пси и мачке, из главне команде је дошла заповест да се сви поубијају. Пук је пао у очајање. И, када је већ изгледало да Принцу нема спаса, неко се сетно да га пријаве као полицијског пса. То му је и спасло живот.

ПОНОВО У ЕНГЛЕСКОЈ

Једном се Принц изгубио и није га било много дана. Туга је завладала луком а Браун није могао себи да опрости што га није вратио натраг у Енглеску. И када је већ била изгубљена свака нада, из суседног пука је стигла вест да је ухваћен пас на чијем сукненом пре-

луку пише Принц Џемса Брауна. У поруци је стајало да се у пуку налази и једна кучка исте расе и да се Принц „оженио“.

После рата, маја 1919. године, за Принца се заинтересовало Друштво за заштиту животиња и предложило да га пребаци у Енглеску. Џемс Браун је пристао јер су се на Принцу већ видели знаци велике исцрпљености. Тако се пас поново нашао у Ирској, код Браунове жене.

Када се прича о Принцу појавила у новинама, многи су мислили да је измишљена. Стотине и стотине писама почеле су да стижу на Принчеву адресу. За Нову 1920. годину поштар му је донео велику торту на којој је писало „Принцу за срећне празнике“.

Али, то није више био исти пас. Године тешког војничког живота утицале су на његово здравље и скратиле му век. Угинуо је осам наестог јуна 1921. године, две године после своје велике авантуре. Његов подвиг, међутим, до данас није заборављен.

ПОЗИВ ЧИТАОЦИМА

АКО СТЕ ДОЖИВЕЛИ НЕШТО УЗБУДЉИВО, ОПИШИТЕ НАМ ДОГАЂАЈ. ОБЈАВИЋЕМО ВАШ ДОЖИВЉАЈ У ОВОЈ РУБРИЦИ „ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА“. МОЖЕТЕ ОПИСАТИ И ТУЂИ ДОЖИВЉАЈ. ОПИС МОРА ДА БУДЕ ДУГ НАЈМАЊЕ 4 СТРАНЕ НА МАШИНИ (СА ПРОРЕДОМ) ИЛИ НАЈВИШЕ 5 СТРАНА. (АКО НЕМАТЕ МАШИНЕ, ПИШИТЕ ВЕОМА ЧИТКО РУКОМ). ОБЈАВЉУЈЕМО САМО ИСТИНИТЕ ДОГАЂАЈЕ. „ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА“ КОЈА БУДЕ ОБЈАВЉЕНА НАГРАЂУЈЕ СЕ СА 20.000 СТ. ДИН.

У
МРАЧНОЈ СОБИ ЏОНИ
ЈЕ УСПЕО
ДА
СВИЛЕНИМ
ЈАСТУКОМ
ДОЧЕКА
УСИЈАН НОЖ
НАМЕЋЕН
ДЕВОЈЦИ.
ЈАСТУК
ЈЕ
ПЛАЊУ...

БЕ-
ЖИМО,
НИКИ!

К... КАНА ...
УПОМОЋ...

НЕМАМ ВРЕМЕ-
НА ДА ВАС ОД-
ВЕЗУЈЕМ, НИКИ!
БЕЖИМО...

ВАТРА САД НИЈЕ
ВАЖНА! ТРЕБА
ЊИХ ЗАУСТАВИ-
ТИ!

ЕНО ИХ! БЕЖЕ!
АКО НАМ УМАК-
НУ С ФИЛМОМ...
ОДЕ НАМ
ГЛАВА!

МАЛО КАСНИЈЕ...
СИРОТИЦЕ! ГУ-
ШИТЕ СЕ ОД ТЕ
МАРАМЕ! САМО
СЕКУНДА... ДА
ВАМ ЈЕ
СМАКНЕМ...

АЛИ, ТАЈ СЕКУНДА ЈЕ БИО СУДБОНО-
САН. ПРИГУШЕН ПУЦАЊ...

НЕ... НЕМА МИ
СПАСА! ВАЖНО...
ХИРОШИМА...
ЛУК МИРА...
ОСАМ ЈУТРО...
ИДИТЕ...
ИДИТЕ!

ЈАДНА НИКИ!
ОСТАО САМ
БЕЗ СВОЈЕ
ВЕЗЕ... А СА
ВАЖНИМ
ДОКУМЕН-
ТОМ!

ЈОШ ЈЕДАН ПУЦАЊ ИЗ РЕВОЛВЕРА
С ПРИГУШИВАЧЕМ...

ЦРБИ БЕМО ОКА
КО БЕ ЗАНИ... ДОК
ТЕХМОБИЛ НЕ ИЗ-
РУЧИ И НУЛА Х!

МОРАМО СЕ
ОДАВАЕ ИЗВУ-
БИ... ДА УПОЗО-
РИМО РЕЈА И
БРЕДА!

АЛИ, БИЛО ЈЕ КАСНО...

ВИСОКО ИЗНАД САТУР-
НА, НАВИГАТОР БРЕД
ЊУМЕН ЈЕ СВЕ ЗА-
БРИНУТИЈИ...

ЗОВЕ НУЛА Х!
ДОКТОРЕ, ВЕРУЈ
САДОВА НЕМА
ВЕСТИ ОД ПОЛА!
БРИНЕМ СЕ...

И ЈА
СЕ БРИНЕМ!
ЈЕДИНО
ШТО МО-
ЖЕМО...

ААААХ!

ДОКТО-
РЕ! ШТА
ВАМ ЈЕ...

СТРАХ ЈЕ СТЕГАО БРЕДА
ЗА ГРЛО...

ВЕЗА ЈЕ
ПРЕКИНУТА...
БРОД СЕ ВРА-
КА... КО... КО
ЛИ ТО...

ДОКТО-
РЕ! ШТ...?

ЗАААХ!

ТРЕНУТАК
КАСНИЈЕ
МОТОРИ СУ
ПРОРАДИЛИ...
НУЛА Х ЈЕ
ПОЛЕТЕО
НАНИЖЕ...

У ИДУЋЕМ БРОЈУ: ЧОВЕК ИЛИ РОБОТ?

СПЕЦИЈАЛНИ ПОПУСТ ЗА ЧИТАОЦЕ »ЗАБАВНИКА«

36 РЕПРОДУКЦИЈА

ЗА 5.000 УМЕСТО 6.000 СТ. ДИН.

Поводом отварања Забавникове галерије слика издавачко предузеће „Вук Караџић“ омогућује вам да за 5000 уместо 6000 ст. динара преко поште добијете 3 албума са 36 одбраних уметничких репродукција у боји величине 21,5 x 29,5 сантиметара и то:

1. РЕНЕСАНСА у 12 слика
2. НИЗОЗЕМСКО СЛИКАРСТВО у 12 слика
3. ФРАНЦУСКО СЛИКАРСТВО XIX века у 12 слика

Свака репродукција (која вас кошта мање од 140 динара) може се урамити и украсити ваш стан!

ПОРУЏБЕНИЦА

ПОЛИТИКНИ
ЗАБАВНИК

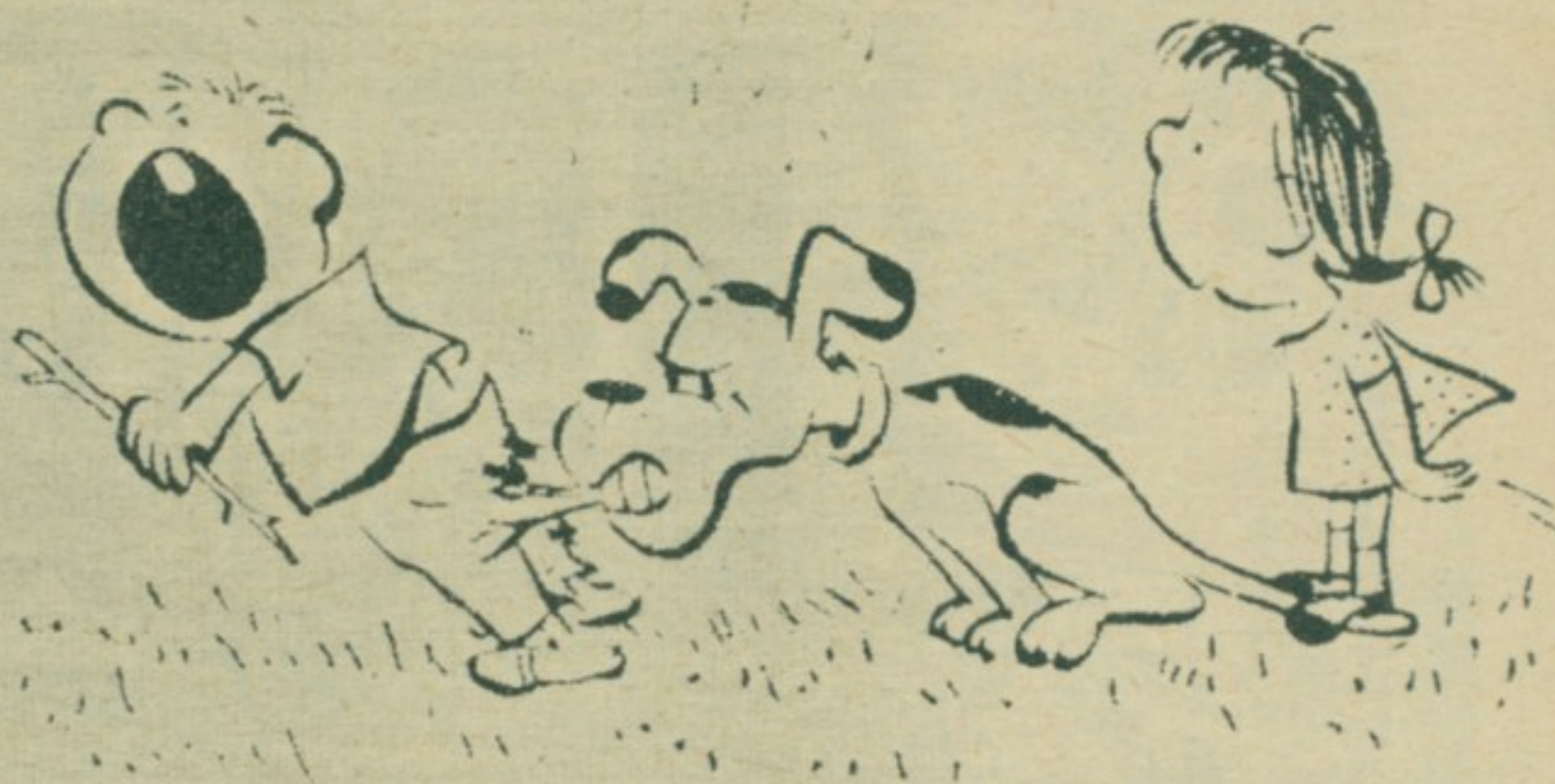
Овим поручујем 3 АЛБУМА УМЕТНИЧКИХ РЕПРОДУКЦИЈА по цени од 5000 ст. динара. Албуме ћу платити поштару кад ми их донесе (поузећем).

(Име и презиме наручиоца)

(Тачна адреса)

Изрежи и залепи на дописницу и пошљи „Политикином забавнику“ Београд, Македонска број 29.

***** ХУМОР *****

— Опет си му стала на реп!

— А с чим сад да се играмо?

НАЈДУЖА ЈАТ-ова ЛИНИЈА У НАШОЈ ЗЕМЉИ

БЕОГРАД — ЉУБЉАНА

100 блокова са разгледницама добили су 1. Милош Кресојевић, Интернационална бригада 3/4, Београд; 2. Иштван Штербић, Вајски виногради 272/Б, Суботица; 3. Слободанка Кречковић, Вука Караџића 76, Шабац; 4. Мирослав Мишић, Бул. Револуције 323, Београд; 5. Стеван Стојковић, Борска 74, Београд, Канарево брдо; 6. Драган Микеша, Трг Ослобођења, Ниш; 7. Душан Милованић, Народних хероја 18/20, Нови Београд; 8. Ивана Радојчић, Народних хероја 1, Нови Београд; 9. Милош Радовић, Бул. револуције 323 Београд; 10. Борис Јелочник, Радича Петровића 4/III, Земун; 11. Миливоје Давидов, Марка Краљевића 32, згр. VI/Д, Панчево; 12. Дејан Живадиновић, Отона Жупанчића 28/1/15, Нови Београд; 13. Дејан Ђукић, Јеврејска 2, Београд; 14. Драгољуб Николић, Карађорђева 15, Земун; 15. Мирче Христовски, Ул. 660 бр. 62, Скопље; 16. Божидар Јовановић, Кнез Данилова 36, Београд; 17. Милан Варзин, Војислава Илића 66, Београд; 18. Светлаца Балетић, Омладинских бригада 6, Титоград; 19. Биљана Илић, Максима Горког 28/III, III улаз, Београд; 20. Ладислав Галић, Геси Кароља 9, Нови Сад; 21. Предраг Бојић, Љакурић 30, Призрен; 22. Драган Колар, Угљеша Терзина 34, Кикинда; 23. Младен Чобић, Павла Бакића Б-7-1, Нови Сад; 24. Љубица Хајдук Ђ. Салаја 9, Врбас; 25. Мирјана Божиновић, Лоле Рибара 9, Србобран; 26. Драго Томаш, Ивановићева 15, Сплит; 27. Карољ Декан, Уроша Чобановића 23, Нови Кнежевац, Банат; 28. Бата Стојковић, В. Качаревића 15, Крушевац; 29. Ненад Мразовић, М. Тита 189/IV, Тузла; 30. Владислав Драшковић, Јахоринска 2, Храсница код Сарајева; 31. Небојша Мрковић, М. Тита 27/III, Восански Брод; 32. Мира Блануша, Вељка Петровића 3, Сомбор; 33. Тихомир Новаковић, Његошева 1, Приштина; 34. Славољуб Живковић, Вука Караџића 31, Власотинце; 35. Виктор Габалдо, Р. Омановића 2, Цазин; 36. Мирјана

Белосавић, ЈНА 16, Ковин; 37. Миле Пуача, Ане Франк 1, Београд; 38. Драгољуб Ристић, Бранка Крсмановића 21, Београд; 39. Зоран Гаковић, Далматинска 62, Београд; 40. Браћа Момчило и Милан Чопић, Вјелаве 62, Сарајево; 41. Дејан Зековић, Марије Бурсаћ 44, Земун; 42. Драган Јакшић, Мештровићева 16, Београд; 43. Зоран Радојчић, Лопаре код Тузле; 44. Радовиће Рајков, Јованска 11, Нови Сад; 45. Јелена Ковачевић, Населе Руже Шуман 12, улаз II, Зрењанин; 46. Радивој Лудајић, 3. Октобра 35, Ново Милошево; 47. Миодраг Стојков, Ђ. Маргарашевска 25, Нови Сад; 48. Миодраг

Атанацковић, Косанчићева 2/1, Рача Крагујевачка; 49. Нада Јововић, Трг победе 4, Вршац; 50. Горе Стојановић, Ул. 864 бр. 262, Скопље; 51. Славољуб Ђирић, М. Тита 58/II-10, Приштина; 52. Негован Симин, А. Чарнојевића 5, Сивац Бачка; 53. Владимир Релић, Светозара Милетића 34, Сомбор; 54. Радомир Стојадновић, село Дедина — Крушевац; 55. Мирјана Јовановска, Ул. 711, 49/5, Скопље; 56. Никола Мојсић, Звечанска 11, Звечан; 57. Дејан Алигрудич, Микронасеље Ц-13, 1/13 Приштина; 58. Бисерка Панчевски, Дебарска 25, улаз III, Београд; 59. Лепа Драговић, Др Жике Јанковића 2, М. Прњавор; 60. Александар Ђорђевић, Симе Шолаје 20, Земун; 61. Љиљана Манасијевић, Стојадина Трајића 91, Гњи-

лане; 62. Слободан Јовановић, Стојана Милошевића 5, Крушевац; 63. Петар Жунић, Пиве Караматијевића 14, Београд; 64. Предраг Поповић, XXI улица бр. 8, Београд; 65. Драгица Ђуровић, Његошева 86/II, Титоград; 66. Имре Декан, Гостиварска 28, Суботица; 67. Горан Димитријевић, Дунавска 5, Врања; 68. Биљана Ђуричић, Истарска 18/II, Сарајево; 69. Миленко Перковић, Херцеговачка 81, Титоград; 70. Весна Павићевић, Жике Поповића 11, Кучево; 71. Стеван Дробић, А. Цесарца 2, Рума; 72. Гордана Манаковић, 11. Октомври 62, Скопље; 73. Горан Нинковић, Рифата Вурцевића 49, Београд; 74. Јелена Стојићевић, Први булевар 108/15, Нови Београд; 75. Бранислав Петров, Ђуре Јакшића 8, Зрењанин; 76. Трипковић Илија, Ж. Јовановић — Шпанац 1/III, Ваљево; 77. Миомир Мардевић, Војводе Мишића 2/24, Ниш; 78. Мирко Јованоски, С. Георгијски 87, Прилеп; 79. Драган Миленковић, Омладинска 24, Чачак; 80. Јован Јовић, Омладинска 44, Панчево; 81. Слободан Самарчић, 6. априла 3, Храсница код Сарајева; 82. Красимир Павлов, Варшавска 18, Скопље; 83. Горан Ђуровић, Мештровићева 31/II, Београд; 84. Марина Петров, Палмотићева 24, Београд; 85. Марко Радовић, Први булевар 165, Нови Београд; 86. Душан Раковић, 14. децембра 82, Београд; 87. Бранко Васиљевић, Аласка 38, Земун; 88. Радмила Радовић, Л. Рибара 1а, Вршац; 89. Миодраг Голубин, Степениште 28. октобар 5, Херцег Нови; 90. Бранислав Петерман, Омладинских бригада 16/11, Нови Београд; 91. Слободанка Миличић, Ужичка 22-а, Београд; 92. Миодраг Бабић, Георги Дежа 31, Нови Београд; 93. Драган Дивац, Пожешка 55, Београд; 94. Зоран Срдић, Зетска 4, Београд; 95. Зоран Мисовски, М. Тита 110а, Скопље; 96. Љупче Петровски, Ул. 274 бр. 28, Скопље; 97. Зденко Лушњински, Вуковарска 110, Осиек; 98. Мирјана Мисовска, М. Тита 110а, Скопље; 99. Владимир Ступар, Лиман 1, Кула Б-5, Нови Сад и 100. Саша Белак, Студентска 31/22, Нови Београд.

БЕЗ РЕЧИ.

ЈЕДНА
АМИ ВРЕДНА

КО НИЈЕ ОРАО И
СЕЈАО ТОМЕ СРП
НИЈЕ ПОТРЕБАН

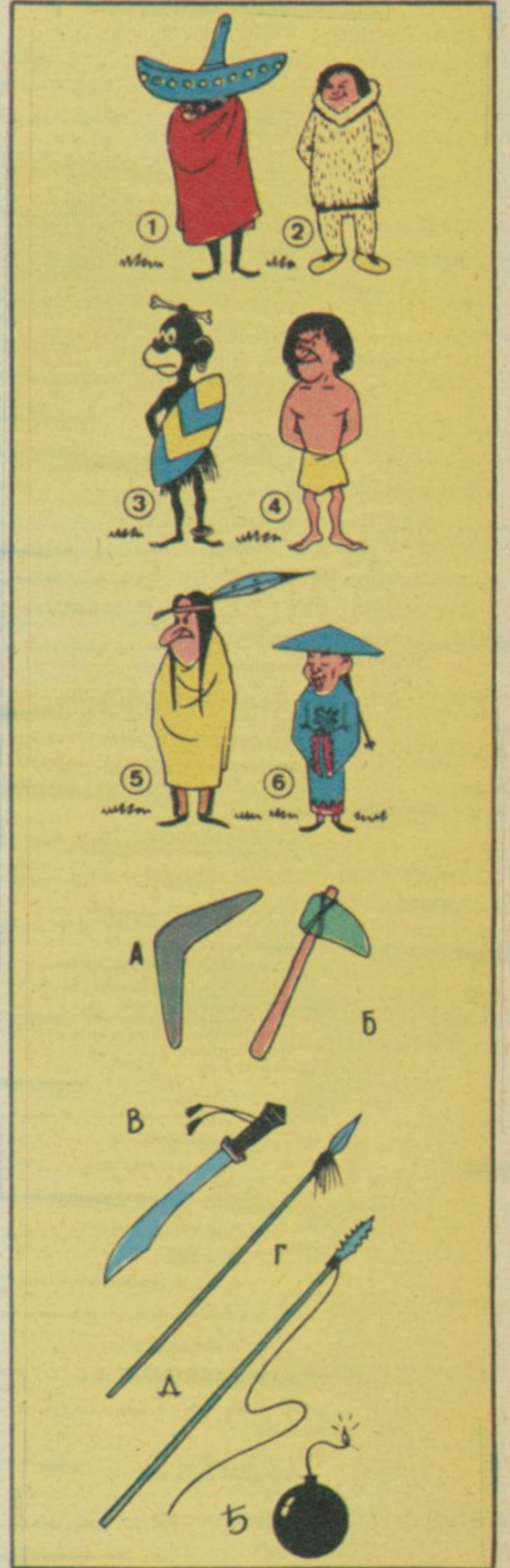
(Филипинска пословица)

КАПЕТАН КЕЈТ

СВАКОМ СВОЈЕ

На нашем цртежу је насликано једно прилично шарено друштво од шест особа и исто толико врста оружја. Можете ли, наравно не гледајући у наш одговор, да погодите које оружје коме припада?

ОДГОВОР:

5 = B и број 6 = B.
4 = D; број 3 = F; број 4 = A; број 2
оружје обележено словом B; број 2
Особа под бројем 1 одговара о-

МИШЛОЛОВКА

ЏУЛИЈЕН СМИТСОН

— НИЈЕ МИ ЈАСНО ШТА СВЕ ОВО ТРЕБА ДА ЗНАЧИ — РЕЧЕ КАПЕТАН БЛОХ. — ДА ЛИ СУ ТО СВЕМИРСКЕ МИНЕ, ОРУЖЈЕ НЕПОЗНАТОГ НЕПРИЈАТЕЉА ИЛИ ПОЧИЊЕ ВАСИОНСКИ РАТ? ШТА ВИ МИСЛИТЕ, ПРОФЕСОРЕ СОРЕНСЕН?

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

После извесног времена, из диктафона се зачу узбуђен глас потпоручника Ахмеда:

— Капетане, спектроанализа показује да се предмет састоји од гвожђа, кобалта, никла, сребра, злата, урана, тормијума, платине.

— Дакле ипак — „бастер“!! — узвикну радосно капетан, а у кабини и на целом броду настаде право славље...

СУМЊИЧАВИ ПРОФЕСОР

Врата кабине професора Соренсена изненада се отворише и у њу улете поручник Пјер.

— Открили смо „бастера“! — узвикну он.

— Знате ли шта је у ствари „бастер“? — упита Соренсен мирно.

— Нико тачно не зна, осим да су то лоптасте грудве радиоактивне материје које долазе ниоткуда. Радар их не региструје све док нису у домету детектора. Пречник ми је тридесетак метара, садржи фантастично благо, а првог је пронашла посада „Ауроре“ и довела у Земљину орбиту — из њега су извадили хиљаде тона платине, урана... Сви остали који су пронађени — укупно 45 до данас — били су истог типа и састава. Драгоцени метали преплавили су тржиште, али је потражња радиоактивних материја још велика и све посаде које су нашле „бастере“ заувек су се обогатиле!!!

— Само тренутак — рече професор. — Зар не примећујете чудну околност да је овај наш „бастер“ први после неколико година наоко су у оно време бродови пронашли просечно два месечно? Сећате ли се дагума првог и последњег открића „бастера“?

— „Аурора“ је пронашла првог по реду 27. априла 1986. а „Капела“ четрдесет петог негде средином марта 1988. Зашто?

— А сад је 1992. — рече професор журно се откопчавајући са столице. — Дакле већ четири године ни трага од „бастера“! Зар вам није јасно да постоји веза између учестаних нестанака свемирских бродова у последње време и непојављивања „бастера“? Сигурно се сећате да је за прошле четири године, дакле опет од 1988, нестало 30 свемирских бродова, што је више него за прошле две деценије?!

Соренсен улете у командну кабину и обрати се Блоху:

— Капетане, уместо да ваши људи сањаре о богатом плену, боље би било да размисле о чињеници

да већ четири године нема трага „бастерима“, а да је за то време нестало 30 бродова и да се почетак њиховог необјашњивог нестајања упадљиво поклапа са прекидом појављивања „бастера“!!

— Професоре, тврдите ли ви то да би „бастер“ могао да буде нестабилан и да... експлодира? — упита капетан.

— Управо то — одговори Соренсен. — Зато би било крајње опасно приближити се предмету јер је препун радиоактивног материјала. Мора да постоји неки начин да се са безбедне удаљености испита стабилност објекта.

— Да, постоји. Послаћемо у сусрет „бастеру“ електромагнетски дириговани пројектил — у објекту има довољно гвожђа да се пројектил чврсто закачи.

Питајући се да ли остали чују му-

лање његовог срца, Соренсен је нешто касније гледао слику на екрану која је показивала пројектил што се приближавао „бастеру“. „Бастер“ је на екрану постајао све већи — пројектил се спуштао на тајанствено тело... сигнали су престали...

— Изгледа да је... — поче поручник Габрилов, али не стиже да заврши мисао. На екрану блесну јака светлост, а затим се екран замрачи.

— Посада се одмара, капетане — рече поручник Габрилов. — Срећа што смо послушали професора Соренсена и остали далеко од „бастера“, иначе би нас експлозија уништила.

— Није ми јасно шта све то треба да значи — рече капетан Блох. — Да ли су то свемирске mine, оружје невидљивог непријатеља, али којег...? Да ли је то почетак свемирског рата? Шта ви мислите, професоре?

— Мислим да није у питању рат јер Земља до сада у ствари није имала великих материјалних губитака — 30 уништених бродова није ништа према свемирској флоти од 3.500 бродова. И коначно, зашто би НЕКО ко располаже тако високим степеном техничке интелигенције да „сеје“ по свемиру mine од више хиљада тона концентрисане радиоактивне материје, зашто би тај НЕКО губио време на неколико свемирских лађа кад би уместо тога могао да лансира такве „mine“ у орбите које би пресецале Земљину путању? Зашто би тај НЕКО допустио да се толико „бастера“ безбедно ухвати, стави у орбиту Земље и годинама искоришћава као рудно благо? На жалост, све су то непознате у овој свемирској за

Пре него што те упознам са професором Соренсеном из Месечеве опсерваторије „Коперник“, морам те упозорити на нешто — рече домаћин забаве Стив свом госту Гелвади, капетану свемирског брода. — Он је несумњиво највећи живи ауторитет за астрофизику, али је помало чудан кад је реч о планетоидима типа „бастер“ и не мрзи га да сатима прича о њима.

— То ми нимало не смета — узврати Гелвада. — Сматрам да човек по коме је Соренсеново поље у астрофизици добило име не може бити стварно досадан. Поред тога, будући да сам још као млађи машински техничар на „Кастору“ стекао велико богатство кад смо ухватили једног „бастера“ баш захваљујући Соренсеновом пољу, дугујем му извесну захвалност.

Кад су се кроз томицу званица пробили до прозора поред кога је у једној фотељи седео старији човек уморног изгледа, домаћин упозна госте и удаљи се.

— Дугујем вам захвалност за „бастера“ од кога сам имао велику добит, професоре — рече капетан.

— Чуди ме што по вашој униформи могу да закључим да сте, упркос стеченом богатству, још у активностима служби, капетане.

— Јединствен случај — насмеш се Гелвада. — Волим свемир и ле тење.

— Онда су нам склоности сличне — узврати професор. — Последњих седамнаест година провео сам на Месецу и, веровали или не, тешко ми је да се навикнем не само на силу Земљине теже већ и на овдашњи начин живота.

Капетан изненада осети да му се професор допада и, више да му причини задовољство него што га је заиста изузетно занимало, упита:

— Каква је то прича о „бастерима“ коју ми је поменуо Стив?

— Био сам на „Алголу“ кад је наишао на „бастера“ или, тачније, „бастер“ на њега, и кад је цела ствар почела — одговори професор. — Колико се сећам, „Алголом“ је тада командовао капетан Блох? — упита Гелвада.

— Да, али то је друга прича и не знам хоће ли вас занимати.

— Свакако, професоре. Молим вас, испричајте ми је...

»БАСТЕР« НА ВИДИКУ!

Радарски техничар крај екрана број три задржао је дах, а затим проговорио дрхтавим гласом:

— „Бастер“, потпоручниче!!!

Потпоручник се хитро окрете, скочи кроз ваздух, с муком се ухвати за техничареву столицу:

— Где?

— Тамо — одговори техничар показујући велику зеленкасту мрљу близу средине екрана. — Појавио се пре десетак секунди.

Поручник викну у диктафон:

— Дежурни, дај ми хитно командну кабину.

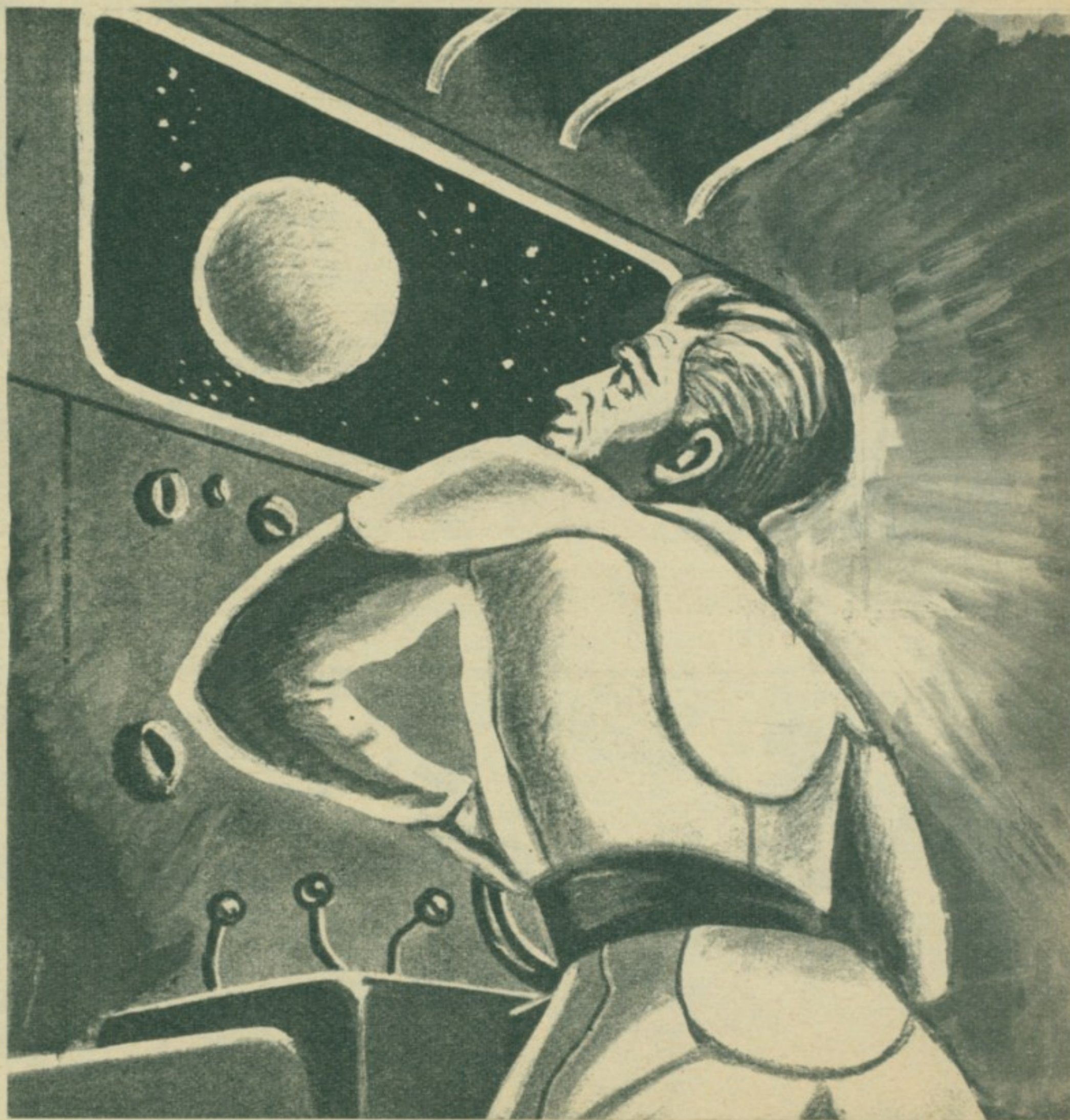
— Овде потпоручник Ахмед, капетане! „Бастер“ на видику!!! Удаљеност пет километара, релативна брзина око 600, орбита неодређена.

У командној кабини завлада узбуђење које капетан Блох пресече оштром командом:

— Сви на своја места! Поручниче Габрилов, дајте телескопској кабини податке о примећеном предмету!

Ускоро се на великом екрану командне кабине појави чудан предмет округластог облика. Кад га је угледао, капетан одмах нареди преко диктафона:

— Дежурни официр Фишер нека усмери лејзерски зрак, потпоручник Ахмед да буде спреман за спектроанализу!

РАДАРСКИ ТЕХНИЧАР КРАЈ ЕКРАНА БРОЈ ТРИ ЗАДРЖАО ЈЕ ДАХ, А ЗАТИМ УЗВИКНУО ДРХТАВИМ ГЛАСОМ: — „БАСТЕР, ПОТПОРУЧНИЧЕ!!! БАСТЕР“!

гонетки и биће ми потребно доста времена да нађем решење.

ИПАК — МИШОЛОВКА!

Благи глас професора Соренсена се прекиде.

— Значи, тако је почело — рече Гелвада после дужег ћутања.

— Да, после вишегодишњих истраживања нашао сам одговор, али нико ми не верује — рече професор замишљено посматрајући парове који су безбрижно играли. — Тешко је убедити неког у то да ја жалим све ове људе, све људе на Земљи. Кад мачка није код куће, мишеви коло воде.

Капетан Гелвада помисли да са професором ипак није све у најбољем реду, али се направи да није чуо необичну примедбу, па упита:

— Каква је практична вредност вашег, тј. Соренсеновог поља?

— Успео сам да конструишем стабилизатор „бастера“ којим је данас спреман сваки свемирски брод тако да „бастери“ могу да се стабилизују у Земљиној орбити онолико времена колико је потребно за коришћење њиховог рудног блага. Свемирске лађе више не ишчезавају. Али у томе није проблем. Реците ми, капетане, јесу ли вам икад досађивали мишеви?

— Кад сам као дечак живео на селу, имали смо пуну кућу мишева, али ми никад нису досађивали.

— А како их је ваша мајка истребила?

— Прво смо покушали да их хватамо помоћу мишоловки, али то није дуго потрајало — били су врло лукави и научили су да их избегавају, па смо их на крају отровали.

Док је капетан говорио, једна девојка и младић приближише се прозору, отворише га и почеше заљубљено да шапућу и гледају звезде.

— А кад бисте хтели нешто слично да урадите с људима, да их истребите, шта бисте урадили? — инсистирао је професор.

— Па — рече капетан збуњено — као мамац бих употребио нешто корисно и драгоцено.

— Тачно! И прво бисте ставили мамац да бисте привукли жртве у мишоловке кад ове буду спремне.

Изненада, капетан с ужасом схвати шта професор хоће да каже:

— Мислите на „бастере“, зар не? „Бастери су у ствари мишоловке, а ми смо мишеви? Каква идеја! Али предвиђате да нигде нема отрова!

— Кад су мишеви почели да избегавају мишоловке (као што смо ми помоћу стабилизатора доскочили нестабилним и експлозивним „бастерима“), да ли их је ваша мајка одмах и одједном истребила?

— Не, оставили смо их на миру неко време. Тек кад су постали стварно досадни, употребили смо отров — одговори капетан.

— Наравно. Сигуран сам да ће ОНИ закључити да њихове мишоловке више не вреде. Али онда ће неки свемирски брод наћи циновски, стабилни „бастер“ и довести га у орбиту Земље и — то ће бити наш ОТРОВ кад радиоактивна материја експлодира!

Хладна језа прође капетану низ кичму

— Па зар нисте чули? Мохамед Абдул са брода „Вега“ довео је данас у орбиту Земље првог „бастера“ прави цин!!!

Професор пребледе као креч. Покуша да нешто каже капетану, али не успе. Иза њих, девојка која је гледала кроз прозор изненађено у-

Професор пребледе као креч. Иза њих, девојка која је гледала кроз прозор изненађено упита младића:

— Драги, колико је сати?

— Два. Зашто?

— Мислила сам да још није зора, а тамо лево чак није ни исток! Али погледај како је небо постало ужарено црвено!!...

ТУНГА И ШРНИИ ЖДРЕБАЦ

ПОДСЕТНИК

Практична пластична ви-кенд-кутија из три дела. Може да послужи и у фри-жидеру. Цена: 3,80 дин. Робна кућа предузећа „Бео-град“, Кнез Михаилова 41. одељ. пластике.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

»ЗЛАТНИ ДЕЧАК«

„Када ти сви окрену леђа“ и „Ана Марија“ су песме с којима је Ивица Шерфези, „златни дечак“, имао мно-го успеха прошле и ове године на „Песми лета“. Овог лета је тек у последњем тренутку препустио пр-во место Ђорђу Марјановићу. И јед-на и друга мелодија се лако памте, као усталом и већина оних које Шерфези пева, и то је свакако раз-лог што је он са продатим плочама на једном од првих места међу на-шим певачима. Плочу је издала РТБ. Цена 6 н. дин.

ЛАНСИРАЊЕ!

У ПОНЕДЕЉАК

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК
ПУШТА У ПРОДАЈУ
НА КИОСЦИМА
ПРВУ СВЕСКУ

ДЕНИС

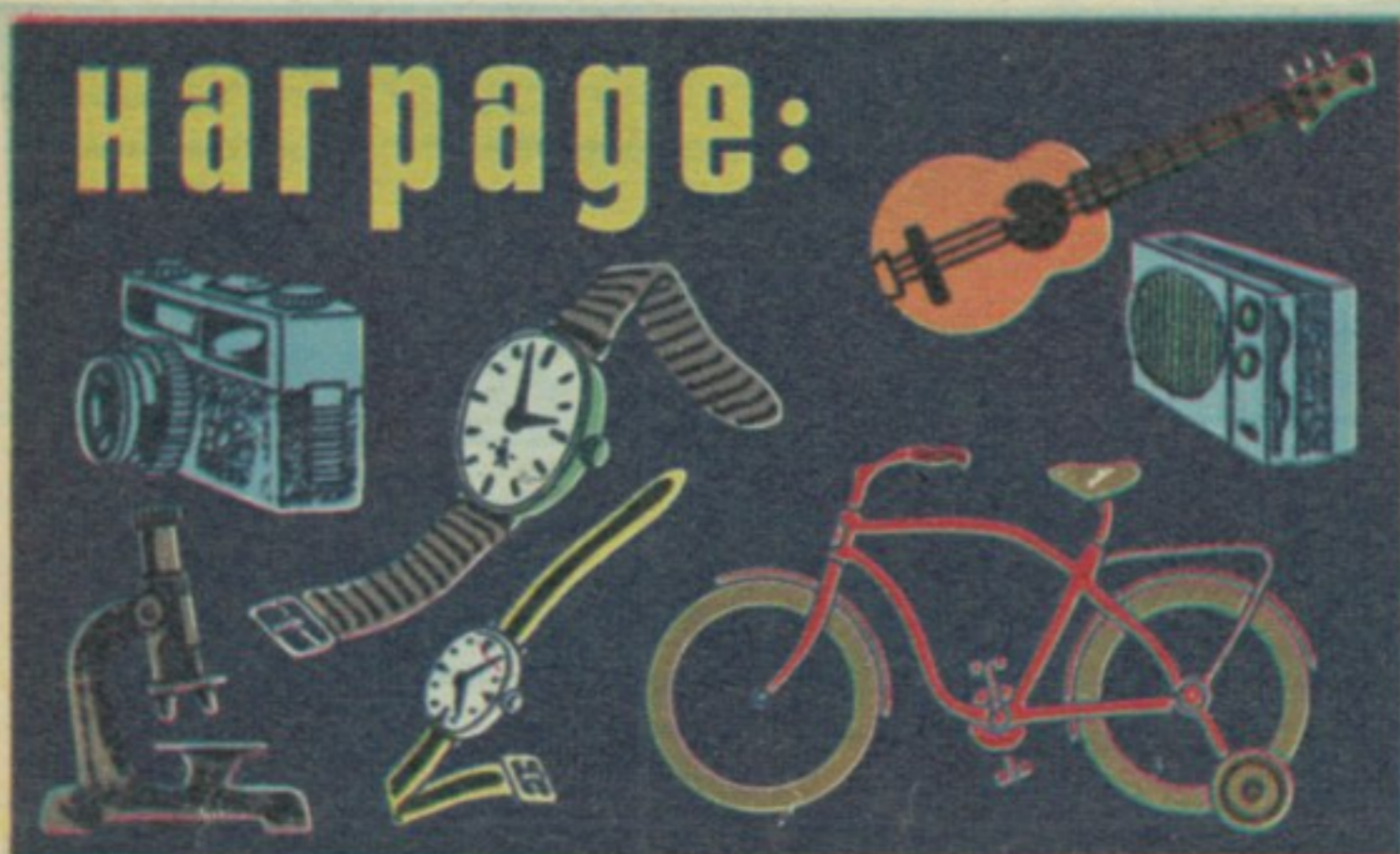
ВЕЛИКЕ АВАНТУРЕ
МАЛОГ ВРАГОЛАНА

Прочитајте је и одговорите:

ШТА ЈЕ НАЦРТАНО
НА КЊИЗИ КОЈУ ЈЕ ДЕНИС
ДАО УЧИТЕЉИЦИ?

ОДГОВОРТЕ ОДМАХ НА ДОПИСНИЦИ
»ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК«,
БЕОГРАД, МАКЕДОНСКА 29.

награде:

У ПОНЕДЕЉАК ПРВА СВЕСКА **ДЕНИС**

1
ДИНАР

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Имам 13 година и желела бих да се дописујем са девојчицама и де-чацима из Енглеске. Волим модерну музику, сакупљам салвете и маркице са „Кандит“ чоколада. Дописивање на енглеском и српско-хрватском језику. Бранка Трбовић, Буре Салаја 20/1, Сарајево.

Желим да се дописујем са другарицама и друговима из наше земље. Имам 16 година. Борислав Костић, М. Тита 101, Зајечар.

Имам 14 година и ученица сам VII разреда. Дописивала бих се с дру-гарицама и друговима из наше земље и иностранства. Језик допи-сивања: енглески, немачки и српскохрватски. Скупљам разгледнице и плоче. Љилана Тешић, Мљинска 9, Марибор.

Желим да се дописујем са свим другарицама и друговима из земље и иностранства. Имам 17 година. Хоби ми је риболов. Волим подјед-нако забавну и народну музику. Мирослав Адамовић, Илићево, Кра-гујевац

Имам 17 година. Желим да се дописујем са девојкама. Играм фудбал и кошарку. Сакупљам плоче. Обожавам бит-музику. Језик дописи-вања: мађарски, руски и српскохрватски. Фабијан Рудолф, Квар-нерска 32, Суботица.

Желим да се дописујем са другарицама и друговима широм наше земље и иностранства. Имам 12 година и ученица сам VI разреда. Мој хоби је сакупљање салвета, кандидат маркица и животињског царства. Снежана Ђуричић, Маршала Тита 12, Свилајнац.

Желела бих да се дописујем са другарицама и друговима широм на-ше земље. Имам 9 година и идем у III разред. Навијам за „Парти-зан“, а хоби ми је сакупљање салвета. Александра Ковачевић, Азања код Смедеревске Паланке.

Желео бих да се дописујем са другарицама или друговима из Ен-глеске. Идем у VII разред основне школе и имам 13 година. Језик дописивања енглески или српскохрватски. Хоби ми је сакупљање марака и старог новца. Владан Тричковић, Страхинића Бана 2а, Ниш.

Имам 10 година и желим да се дописујем с другарицама и друговима из наше земље. Сакупљам салвете, разгледнице и марке. Волим бит-музику. Навијам за ОФК „Београд“. Бојана Игњатић, Синђели-ћева 16, Београд.

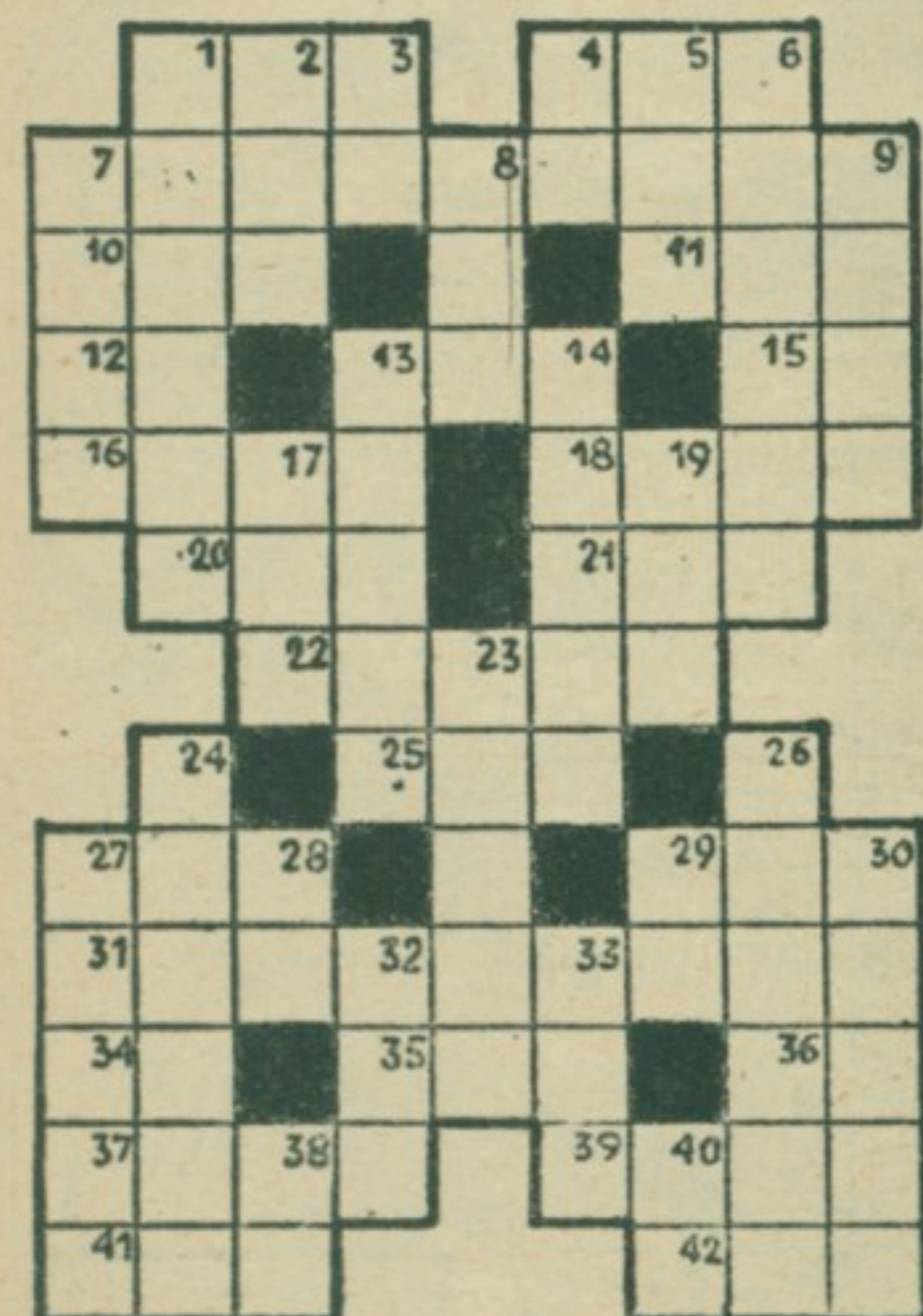
Зовем се Биљана Антић. Ученица сам VI разреда. Желела бих да се дописујем са другарицама и друговима широм наше земље. Хоби ми је сакупљање салвета. Волим озбиљну и бит-музику. Благоја Па-ровића 12, Београд.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Имам 15 година. Скупљам разгледнице и марке. Рудолф Навијалић, Омладинских бригада 22, Бор.

Желео бих да се дописујем са другарицама и друговима широм земље. Ученик сам VII разреда. Зоран Ошавковски, Ул. 888 бр. 5, насеље Бутел II, Скопје.

* укршшене речи *

ВОДОРАВНО: 1) четинарско др-во, 4) згодитак у кошарци, 7) пла-нина у Србији, 10) стара турска ти-тула, 11) град у Француској, 12) скраћеница једне академске титуле, 13) целокупно, 15) негација, 16) не-маштина, 18) врста дечје игре, 20)

француски филмски редитељ (Лу), 21) течност која се цеди из воћа, 22) бележница, 25) јужно воће, 27) енглеска племићка титула, 29) река на Косову, 31) опера Ђузепе Верди-ја, 24) хемијски знак за радијум, 35) река у Босни, 36) град у старој Феникији, 37) место у Срему, 39) ре-ка у Шпанији, 41) двоје, 42) индуст-ријска биљка.

УСПРАВНО: 1) врста дрвета, 2) врста инсекта, 3) истурени део коп-на у море, 4) дршка на виолини, 5) и један и други, 6) град у Црној Го-ри, 7) метричка двосложна стопа, 8) шанец, 9) острво на Јадрану, 13) со-ба за пријем, 14) клин, 17) део сед-мице, 19) северни јелен, 23) сред-ство за штављење, 24) држава у Ин-дији, 26) испит зрелости, 27) прича у сликама, 28) хемијски знак за ра-дијум, 29) музичка нота, 30) назив за европску уметност 17. и 18. века, 32) шумска звер, 33) несрећа, туга, 38) злато (фр.), 40) памет.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) грм, 4) Тел, 7) реон, 9) мета, 10) Одра, 11) арап, м, 12) увале, о, 14) анализа, 16) Авала, 17) Авр, 19) ла, 20) аба, 22) аи, 23) Енс, 25) аларм, 27) Сармати, с, 30) стада, а, 32) пита, 34) и-мун, 36) огањ, 37) нана, 38) рџв, 39) Нал.

Главни и одговорни уредник Никола Лекић, технички уредник Владимир Горбунов. Издаје и штампа «ПОЛИТИКА» Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29. Текући рачун број 608-1-82-1. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Претплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полугодишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1, тел. 22-711.

МАЛА ПОШТА

ИСПРАВИТЕ ГРЕШКУ

У броју 920. нашег и вашег листа догодила нам се грешка и то баш у рубрици ДОГОДИЛО СЕ... Уместо фотографије погинулог Брајана Џонса, гитаристе састава „Ролингстоунс“ објавили смо слику њиховог соло певача Бери Рајана који је, срећом, жив и здрав. Извињавамо се нашим читаоцима и заузврат им поклањамо фотографију не-срећног гитаристе да је, уколико желе, налене пре-ко погрешне.

Редакција

ДОДАТАК

Читам ваш лист од пре две годи-не и честитам вам на добром успе-ху у раду и да даље тако настави-те. Али имао бих и неке замерке ко-је су везане за додатке које ви из-дајете. По мом мишљењу требало би да додатак употребите и у дру-ге сврхе, на пример за научну фан-тастику, астрономију. Остали стри-пови и написи о прошлости су доб-ри.

Горан Радиновић,
Маршала Тита 5, Книн

Имамо свакојаким комбинација за о-вај додатак који је заиста најјевтинији у целој нашој земљи, па се издамо да ћеш и ти у њему наћи оно што највише волиш.

ХИПЕРИОН ИЛИ ТИТАН?

Дарги уреднице,

У броју 920. поткрала вам се гре-шка. На средњим странама донели сте опис Сунчевог система и стави-ли да је највећи Сатурнов сателит Хиперион. Међутим, сателит Титан, кога је 1665. открио Кристијан Хај-генс, највећи је Сатурнов сателит, а самим тим и највећи сателит Сун-чевог система.

Много срдачних поздрава уред-ништву.

Младеновић Златко, Душана Бог-дановића 2/IV, Београд

У праву сте. Титан је највећи Сатур-нов сателит (већи је од Месеца), а Хи-перион је осми по величини сателит ове планете. Грешком су замењена имена ова два сателита који стоје један до дру-гога. Као награду што сте приметили нашу грешку, шаљемо вам Балзакову књигу „Љилан у долу“ (издање ИП „На-родна књига“ Београд).

УЉАНЕ БОЈЕ

Пошто сам млад и неискусан а же-лим да сликам уљаним бојама, од-говорите ми којом течношћу да ра-

стварам боју и да ли се слика само једном четкицом или за сваку боју треба посебна четкица. Ако треба једна, да ли она мора да се опере од претходне боје или не.

Раде Станковић, Шабац

Уљане боје се разређују мешавином ланеног уља и терпентина. За сваку бо-ју треба имати посебну четкицу али ако немате могућности, може се сликати и једном али је треба претходно опрати у терпентину или специјалном разређивачу за уљане боје. По завршеном раду, оба-везно опрати четкицу!

НАГРАДА ЗА УЛОВЉЕНУ ГРЕШКУ

Драги Забавнице,

У броју 920. на средњим страна-ма, на карти Сунчевог система, от-крио сам једну грешку. Наиме, по-ред нацртане планете Нептун стоји текст за планету Уран и обрнуто.

Твој верни читалац

Зоран Оташевић, Краљево

У праву си и свака ти част на знању и астрономском оку. Пошто си нам у-ловио крупну грешку, послаћемо ти за-узврат награду: Географски атлас – Свет у цепу. Треба ли да вредност ове твоје награде одбијемо од хонорара пр-тача који је погрешно?

Одговори нам и пошаљи пуну адресу да бисмо доставили награду.

ФУДБАЛСКИ ПОДМЛАДАК

Већ дуже време читам „Забав-ник“ који је веома занимљив и ин-тересантан. Желео бих да тренирам фудбал у „Партизану“ и зато ми одговорите на ова моја питања: Колико кошта чланарина? Када почиње тренинг? Ко нас тренира?

Момир Девић из Новог Београда

Најбоље ће бити да се обратиш фуд-балском клубу „Партизан“, Стадион ЈНА, где ћеш сазнати све што те зани-ма.

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ: РЕШЕЊЕ СА 18. СТРАНЕ

Жоје Спортиста је искористио као мотку за скакање копље на коме је била истакнута застава. Као што се сећате он је некадашњи шампион у десе-тобоју и за њега није представљало тешкоћу да помоћу мотке искочи кроз прозор, изврши крађу и истим путем се врати у собу а да при том не остави ни на земљи ни на зиду трагове својих ногу.

WALT
DISNEY

МИКИ

